

1996 - 2016

20 jaar ten dienste
van de gemeenschap

1996 -2016

**20 jaar ten dienste
van de gemeenschap**

ISBN: 978-99904-5-057-6

Januari 2017
Inhoud © Reda Sosial
Stichting Fonds voor Sociale Ontwikkeling en Economische Bedrijvigheid

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelvoudig, opgeslagen of op enige wijze worden verspreid, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Reda Sosial.

Ontwerp ©Passaat Graphic & Web Design, Curaçao
Tekstredactie: Tekst Compleet
Drukwerk: Hiprinting

Inhoudsopgave

5 Voorwoord door voorzitter mevrouw Henriëtte van Rossum

7 Inleiding door directeur de heer Wilfred Bonafacia

9 Aan het woord: SOKH, Curaçao

11 Aan het woord: Linda Anthony, Bonaire

Hoofdstuk 1 **De eerste 10 jaar in vogelvlucht op de eilanden**

14 – Oprichting

14 – Rapport ‘Aan de Slag!’

16 – Twaalf Armoedebestrijdingsprogramma’s

19 – Overzicht bestedingen projecten

20 Aan het woord: Stichting Karchi 60+, Curaçao

23 Aan het woord: Stichting Educatie Granbeeuw, Curaçao

Hoofdstuk 2 **Periode 2006- 2011**

24 – Overgangperiode

26 – Tropische storm Tomas

27 – Bonaire

27 – Curaçao

29 – Saba

29 – St. Eustatius

30 – St. Maarten

31 Aan het woord: FAJ/YAVE, Curaçao

33 Aan het woord: Malvern Dijkshoorn-Lopes, St. Eustatius

Hoofdstuk 3 **Periode 2011- 2016**

36 – Gezinsbegeleiding

37 – Wijkverbetering

40 – Jeugd & Jongeren

44 – Ouderenzorg

46 – Samenwerking & overige wijkgerichte acties

47 – Overzicht projectbestedingen

48 Aan het woord: Stichting Felis, Curaçao

Voorwoord

Op 31 mei 2016 bestond de Stichting Fonds voor Sociale Ontwikkeling en Economische Bedrijvigheid – hierna te noemen Reda Sosial – 20 jaar. Reda Sosial is opgericht als instrument om de in het rapport 'Aan de Slag!' (1996) genoemde activiteiten uit te voeren.

Oorspronkelijk bestond het bestuur van Reda Sosial uit maximaal acht leden. In dit bestuur waren vertegenwoordigd: één lid, aangewezen door de regering van elk der eilandgebieden van de Nederlandse Antillen, twee leden, aangewezen door de Nederlandse regering en één lid dat de regering van de Nederlandse Antillen vertegenwoordigde en tevens de functie van voorzitter van het bestuur vervulde. Overeenkomstig het nieuwe overheidsbeleid van de Nederlandse regering, waarin directe bemoeienis met bestuurszaken van stichtingen e.d. niet meer paste, heeft Nederland sinds het jaar 2000 geen vertegenwoordiging meer in het bestuur.

De Raad van Commissarissen 2014

Na 10-10-10, bij de ontmanteling van de Nederlandse Antillen, veranderde de samenstelling van de Raad van Commissarissen en zo ook het werkgebied van Reda Sosial. Dit werd het Land Curaçao.

Per 1 oktober 2014 zijn de statuten van Reda Sosial, met goedkeuring van de Minister van Algemene Zaken, ingevolge de Code Corporate Governance Curaçao PB 2014 nr. 4, gewijzigd. Sindsdien kent de stichting als gevolg van artikel 5

van de geldende statuten, als haar organen de Raad van Commissarissen en het Bestuur van de Stichting. De personen die op 1 oktober 2014 benoemd zijn als leden van de Raad van Commissarissen zijn:

Mevrouw Henriëtte mr. M. van Rossum, president-commissaris

De heer Elvis M.R. Quarton, vice-voorzitter

De heer mr. David J. Brug, secretaris

De heer Richard A. Hanst, lid belast met financiën

De heer Irving G. Peloz, lid belast met deskundigheid bevordering

De heer Rensley F. Tromp, lid bouw- en technische aangelegenheden

De organisatie Reda Sosial

De uitvoerende werkzaamheden van de stichting Reda Sosial worden gedaan door het personeel van Reda Sosial, bestaande uit de directeur en zijn medewerkers.

Nadat de onvermoeibare en professionele directeur de heer ir. Herman George – die jarenlang het gezicht en de motor was van Reda Sosial – in 2015 afscheid nam, heeft de heer Wilfred Bonafacia MSSM per 13 juli 2015 de taken als directeur overgenomen.

De overige medewerkers van Reda Sosial zijn:

De heer drs. William de Luca, beleidsmedewerker

De heer Ruud Wijngaarde Bsc., beleidsmedewerker

Mevrouw Sonia Baromeo MSUP Msc., controller

De heer Rudney Martha, sociaal werker

Mevrouw Naisita Apostel, secretaresse/administratief medewerker

Mevrouw Mariela Juliet, officemanager

Mevrouw Laureen Isijk, interieurverzorgster

Personeel van Reda Sosial

Doel en missie

Wereldwijd leven er zo'n 800 miljoen mensen in absolute armoede. Zij beschikken niet over basisbehoeften zoals schoon drinkwater, voldoende voeding en onderdak. Ook hebben zij geen toegang tot onderwijs, wat het extra moeilijk maakt om te ontsnappen aan deze armoede. Daarom zet de wereldwijde gemeenschap zich in om deze absolute armoede te bestrijden.

Zo is het ook het doel en de missie van Reda Sosial dat de Curaçaose gemeenschap een gemeenschap zal zijn waarin de mensen die in armoede leven op eigen kracht hun situatie en hun toekomst kunnen verbeteren.

Om de armoedeproblematiek (zowel materieel als geestelijk) onder de aandacht te brengen met de bedoeling dat deze zaak daadwerkelijk aangepakt zou worden, heeft Reda Sosial in 1998 een armoedeonderzoek uitgevoerd op Curaçao. Dit onderzoek resulteerde in 1999 in de publicatie van het rapport 'Pobresa, ban atak'é' (letterlijk: we gaan de armoede aanpakken!).

Reda Sosial zet zich in voor de armoedebestrijding op Curaçao door het namens de regering van Curaçao financieren van projecten, die verlichting kunnen brengen in de leefsituatie van de minderbedeelden en hun zelfredzaamheid bevordert. Deze projecten zijn gericht op sociale en economische ontwikkeling. De projecten die door Reda Sosial worden getrokken, zijn vaak kleinschalig en maken een daadwerkelijk verschil uit in het leven van de minderbedeelde bevolking op Curaçao.

Woord van dank

Om onze doelstelling en missie – de armoedebestrijding en de verbetering van de levenskansen van de minderbedeelden – te kunnen verwezenlijken, heeft Reda Sosial regelmatig kunnen steunen op de regering van het Land Curaçao en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in Nederland. Ik wil daarom van deze gelegenheid gebruik maken om een woord van dank te uiten aan de oud-premiers, wijlen de heer M. Pourier, mevrouw S. Camelia-Römer, de heer E. Ys, mevrouw M. Louisa-Godett, mevrouw E. de Jongh-Elhage, de heren G. Schotte, mr. S. Betrian, D. Hodge, drs. Ivar Asjes, dr. Ben Whiteman, alsmede de huidige premier, Zijne Excellentie ing. H. Koeiman. Verder ook een speciaal dankwoord aan de Gouverneur van Curaçao, Hare Excellentie mevrouw Lucille George-Wout en aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Zijne Excellentie dr. Ronald Plasterk voor hun bijdrage.

Tot slot natuurlijk een woord van dank aan de oud-directeur van Reda Sosial, de heer ir. H. George, de huidige directeur de heer W. Bonafacia MSSM, het personeel van Reda Sosial, alsmede mijn collega's in de Raad van Commissarissen, voor hun inzet en steun om te komen tot de verwezenlijking van de missie van Reda Sosial.

Por último mi ta deseá Reda Sosial hopi forsa pa sigui ku e tremendo trabou ku nan a desplegó durante e último 20 añanan!

Henriëtte van Rossum

Voorzitter van Reda Sosial

Inleiding

Gedurende de afgelopen twintig jaar heeft Reda Sosial namens de regeringen van de eilanden en in het bijzonder het Land Curaçao (na 10-10-10) diverse projecten gefinancierd die betrekking hebben op het gebied van armoedebestrijding, vorming en educatie en zorg en welzijn.

Na nog geen anderhalf jaar aan het roer te staan van Reda Sosial, is enige bescheidenheid op zijn plaats. Enkel al om die reden zal mijn bijdrage zich beperken tot de meer recente ontwikkelingen. De voorzitter heeft in haar voorwoord op summiere wijze de historische ontwikkeling van Reda Sosial toegelicht. Ook passeren de eerste vijftien jaar van Reda Sosial de revue in de eerste hoofdstukken van dit jubileumboek.

Ik wil u thans in een notendop informatie verschaffen over Reda Sosial die zich hoofdzakelijk toespitst op de activiteiten in de afgelopen drie á vier jaar.

Doelstelling en missie

Reda Sosial heeft ten doel het financieren en het bevorderen van de totstandkoming van projecten die voor de sociaal-economische ontwikkeling van Curaçao van belang zijn. Hieronder moet onder meer worden verstaan: projecten op het terrein van onderwijs, wijkverbetering en huisvesting, sport, verbetering van de economische structuur en werkgelegenheid.

De missie van Reda Sosial kan als volgt worden omschreven: het enerzijds toekennen van financiële middelen aan projecten en programma's van ngo's waarbij vorming en educatie, zorg en welzijn en armoedebestrijding als thema's centraal staan. Anderzijds richt zij zich op de verbetering en upgrading van de sociaal-maatschappelijke voorzieningen.

De zes beleidsprioriteiten van Reda Sosial m.b.t. de armoedebestrijding zijn als volgt te noemen:

- Ondersteuning eenoudergezinnen en jong ouderschap.
- Ondersteuning voor- en naschoolse opvang.
- Vergroting kansen van met name jongeren op de arbeidsmarkt.
- Ondersteuning initiatieven voor en met ouderen (ouderenzorg).
- Ondersteuning mensen met beperkingen.
- Verbetering woonvoorziening/verhoging leef- en woonkwaliteit.

Overname ngo-portefeuille AMFO

Gezien het grote belang van armoedebestrijding, is in overleg met de Nederlandse en Curaçaose regering gezocht naar een oplossing om ook na 2013 – nadat AMFO in 2012 werd opgeheven – nog projecten binnen dit kader te

kunnen financieren. Om de werkzaamheden van de door AMFO gesubsidieerde ngo's in 2014 voort te kunnen zetten, kwamen de toenmalige minister-president I. Asjes, minister R. Plasterk van BZK en mevrouw H. van Rossum, voorzitter van Reda Sosial, op 28 november 2013 overeen, dat de vrijgevallen middelen van SONA (Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen) op Curaçao, plus het restvermogen van de stichting AMFO – totaal ANG. 5 miljoen – zouden worden ondergebracht bij Reda Sosial.

Dit zou worden aangevuld met een bedrag van ANG. 2 miljoen, dat op de Landsbegroting zou worden opgevoerd. Aldus kon de subsidiëring van ngo's via Reda Sosial worden voortgezet. Vanaf het jaar 2015 en verder zou in principe ieder jaar ANG. 8 miljoen worden gereserveerd op de begroting van het Land Curaçao voor de subsidiëring van ngo's.

Rol en taken Reda Sosial

De rol van Reda Sosial beperkt zich tot de aandachtspunten duurzaam economisch herstel en investeringen en het verhogen van de kwaliteit van leven. Afgezien van deze rol heeft Reda Sosial ook de volgende taken:

Opdrachtgever: renovatie scholen en sportfaciliteiten 2013-2016

Reda Sosial fungeert namens de overheid als opdrachtgever voor de upgrading, het herstel en de renovatie van sociaal-maatschappelijke voorzieningen.

De nieuwbouw van de SKAIH (Skol Avansá Integrá Humanista) te Emmastad kan beschouwd worden als het eerste schoolproject – en tevens enige nieuwbouwproject – van Pais Kòrsou.

Het startsein voor de voorbereidingswerkzaamheden werd medio 2013 gegeven en eind 2016 werd het gebouw opgeleverd. Niet minder dan een vijftigtal soortgelijke projecten volgden. Deze hadden als doel om het groot onderhoud dan wel de renovatie van zowel schoolgebouwen als sportaccommodaties te realiseren.

Een project dat in dit kader zeker genoemd dient te worden is de renovatie van het SDK-zwembad, dat per ultimo 2016 nagenoeg gereed is gekomen. Tot in de tweede helft van 2016 werd er een totaalbedrag van ongeveer ANG. 35 miljoen ingezet om diverse sportfaciliteiten en schoolgebouwen te kunnen renoveren en indirect om werkgelegenheid te creëren.

Secretariaat

Sinds 2015 voert Reda Sosial ook het secretariaat van de 'Diálogo Nashonal Kòrsou ta Avansá'. De Diálogo Nashonal is een platform, waarin de sociale partners en de overheid zitting hebben. In dit platform worden de acute problemen van sociaal-maatschappelijke aard waarmee de gemeenschap te kampen heeft, besproken.

Budgetbeheerder

In september 2015 werd Reda Sosial door de overheid benoemd als budgetbeheerder van het Platform Nationale Jeugdontwikkeling. Dit platform houdt zich bezig met het ontwikkelen van een 'Nationaal Actieprogramma Jeugdontwikkeling'. Doel van dit actieprogramma is om optimale ontwikkelings- en ontplooiingskansen voor de jeugd te formuleren en te doen uitvoeren. Het jeugdontwikkelingsprogramma kent een integrale en thematische aanpak. Ook wordt getracht om aan nieuwe financieringsmogelijkheden ten behoeve van jeugdprojecten te komen.

Subsidieverlener

Sinds het verkrijgen van de status van autonoom land binnen het Koninkrijk der Nederlanden op 10-10-10, zijn de werkplannen en begrotingen van Reda Sosial gericht op de uitvoering van de projecten die door de regering van Curaçao als prioriteit zijn aangemerkt binnen de kaders van de strategische doelstellingen van het regeerprogramma.

De continuïteit en de impact van de (sociale) projecten worden hierdoor gewaarborgd. In het afgelopen jaar werden in totaal drieënnegentig projecten t.b.v. de al genoemde thema's bekostigd. Aldus worden projecten tegenwoordig nagenoeg volledig door het Land Curaçao gefinancierd.

De organisatie

Reda Sosial telt per medio april 2016 een totaal van zeven fulltime-equivalenten (fte's) en één contractant. Verder heeft de organisatie een bestuurder (directeur) en een Raad van Commissarissen met diverse expertises die momenteel uit zes leden bestaat en één keer per maand vergadert.

In de nabije toekomst is Reda Sosial voornemens om haar organisatie verder te upgraden voor wat betreft het interne beheer/beleid. Naast de kerntaken armoedebestrijding in het algemeen en herstel en investering, zal ook aandacht worden besteed aan de verbetering dan wel de verdere optimalisering van interne processen m.b.t. de ondersteuning van de bedrijfsvoering. Dit aangezien Reda Sosial zich in deze fase kan richten op het optimaliseren van de kwaliteit van haar interne bedrijfsvoering.

Deze ontwikkelingen dienen tot een sterkere professionele organisatie te leiden, zodat Reda Sosial in de toekomst de aangewezen organisatie wordt die projecten van sociaal maatschappelijke en infrastructurele aard namens de regering implementeert.

Indeling jubileumboek

Dit jubileumboek laat de variëteit zien aan programma's dan wel projecten die Reda Sosial de afgelopen twintig jaar heeft gefinancierd. Verschillende projecten zijn tot stand gekomen in samenwerking met andere financiers, zoals de Stichting Antilliaanse Medefinancierings Organisatie (AMFO) en de Stichting Adviescollege Curaçao Samenwerkende fondsen voor het Caribische deel van het koninkrijk en met hulp van donaties uit de private sector.

In het eerste gedeelte van dit boek zal in vogelvucht worden ingegaan op de eerste tien jaar van Reda Sosial op de eilanden van de toenmalige Nederlandse Antillen. Vervolgens wordt de periode 2006-2011 besproken en ten slotte de laatste vijf jaar, tot eind 2016. Tot slot komen ook een aantal vertegenwoordigers van ngo's aan het woord, alsmede twee oud-bestuursleden.

Wilfred Bonafacia MSSM
Directeur van Reda Sosial

Zonder de financiering van Reda Sosial had SOKH nooit zo kunnen groeien.

De Stichting Opvoedingsondersteuning aan Kinderen met een Handicap (SOKH) houdt zich sinds 1995 bezig met het geven van therapeutische interventies aan kinderen en jongvolwassenen door middel van psychotherapie (speltherapie, speltraining of spelbegeleiding). Binnen deze psychotherapie zou ik ook de hippotherapie willen noemen, waarbij het paard gebruikt wordt als 'assistent' van de therapeut. Deze vorm van therapie is sinds 1 januari 2015 geheel overgenomen van SOKH door de SGR-groep. SOKH geeft ook cognitief gedragsmatige interventies, sociale vaardigheidstrainingen, (groepstherapie), en psycho-educatie. In overleg met de Psychiater Maatschap Antillen (PMA) vindt waar nodig farmacotherapie plaats (behandeling met medicatie). Als het om begeleiding gaat wordt praktische ondersteuning gegeven door middel van gesprekken, al dan niet gecombineerd met het aanleren van vaardigheden waardoor de draagkracht ten opzichte van de draaglast wordt vergroot. Er is begeleiding voor het kind, de ouders en soms voor het gezin. We gebruiken ontspanningstechnieken, schilderen, bewegen op muziek en motorische oefeningen. In een groepje van vijf jonge kinderen integreren wij zorg met schoolse educatie, onder de naam 'Try Another Way'. Hiermee hebben wij nu bijna één schooljaar ervaring. Jaarlijks worden er vakantiecampen georganiseerd voor kinderen en jongvolwassenen met een ontwikkelingsprobleem.

Reda Sosial heeft ons werk sinds 1997 gesteund, niet alleen met de uitvoering van interventies maar ook door aandacht te besteden aan het bijsturen van de interventie protocollen door andere deskundigen dan het team van SOKH. In de tijd van de Stichting Antilliaanse Medefinancierings Organisatie (AMFO), is de medefinanciering verlopen via dit Fonds. Na overdracht van AMFO heeft onze Stichting weer een beroep kunnen doen op Reda Sosial, weliswaar in een kleinere omvang.

Eilandgebied Bonaire: Reda Sosial, van harte gefeliciteerd met het behalen van het 20-jarig jubileum.

Het aantal cliënten dat door de jaren heen door SOKH zijn behandeld, bedraagt 823. Voor Reda Sosial zou het belangrijk kunnen zijn hoe groot de effectiviteit is van de behandelingen. Hierover bestaat redelijk veel literatuur. Maar om dit werkelijk na te gaan, zou er gezien het aantal behandelingen veel meer tijd, en dus ook geld, ingestoken moeten worden om deze meting te verrichten en te toetsen aan de reeds gedane onderzoeken. De effectiviteit van psychotherapie bij kinderen en jongvolwassenen is relatief vaak onderzocht. Bij N is 106 is dat 43% van de studies. Hierbij gaat de meeste aandacht uit naar individuele (cognitieve) gedragstherapie. Dit wordt toegepast bij de meest frequent onderzochte diagnosegroepen zoals autismespectrumstoornis, ADHD en andere ernstige gedragsstoornissen (bron: Bekhoven e.a. 2000: 'Aard van de problematiek van cliënten' en 'Beëindiging van de zorg', Utrecht: Trimbos-instituut/NIZW).

De betekenis van Reda Sosial aan SOKH is groot. Zonder Reda Sosial kon SOKH niet zo groeien als dat zij heeft kunnen doen met de financiering vanuit Reda Sosial. Een grote noodzaak om kinderen en jongvolwassenen te blijven steunen, opdat de gemeenschap deze groep werkelijk opneemt (integreert). Reda Sosial steunt organisaties zoals SOKH al direct vanaf de balie. Onze dank gaat uit naar het bestuur, het team en de huidige directeur. Maar zeker gaat onze dank uit naar Herman George (oud-directeur Reda Sosial), die werkelijk van binnenuit aandacht schonk aan ons werk. Last but not least een oprechte dank aan Ruud Wijngaarde die ons werk altijd heeft gesteund en begeleid.

Inge Boutier MSc.
Psychotherapeut

Met Reda Sosial bedoel ik natuurlijk alle medewerkers, bestuursleden en iedereen die zich in de afgelopen twintig jaar heeft ingezet om van deze bijzondere stichting een succes te maken.

Zelf denk ik met veel genoegen terug aan de jaren dat ik voor het Eilandgebied Bonaire in het bestuur mocht zitten. Ik ben in 2001 door de toenmalige gezaghebber Hart benoemd. Ik was toen eigenlijk net klaar met mijn studie Internationale Communicatie, een studie waarin onder andere veel aandacht is voor ontwikkelingsproblematiek in niet-westerse landen. Ik herinner mij hoe ik, nog vol met verse theoretische kennis, in het begin soms vreemd opkeek van de aanpak bij Reda Sosial. Maar door de jaren heen begon ik steeds meer door te krijgen dat het gewoon werkte. Niet in de laatste plaats door de houding van de toenmalige voorzitter Lio Capriles, die ons aan het begin van de vergadering steevast vroeg: "Hoe staan we ervoor? Doen we wel genoeg voor de mensen? Weten de mensen op straat ons nog wel te vinden? Wat heeft er gewerkt, wat heeft er niet gewerkt?". Waardoor we nooit de kans kregen het doel van de stichting uit het oog te verliezen.

Ten tweede was daar destijds natuurlijk Herman George die op alle eilanden een enorm netwerk had en net zo makkelijk contact maakte met een vrijwilliger uit buurtcentrum Amboina, als met een gedeputeerde, minister of zelfs met de toenmalige Koningin. Bovendien had Herman een feilloos politiek instinct en een groot talent voor het zoeken van diplomatieke oplossingen voor soms zeer complexe lokale problemen. Hij wist altijd precies wanneer je druk moest uitoefenen of stil moest zitten.

De eerste **10 jaar** in vogelvlucht

H1

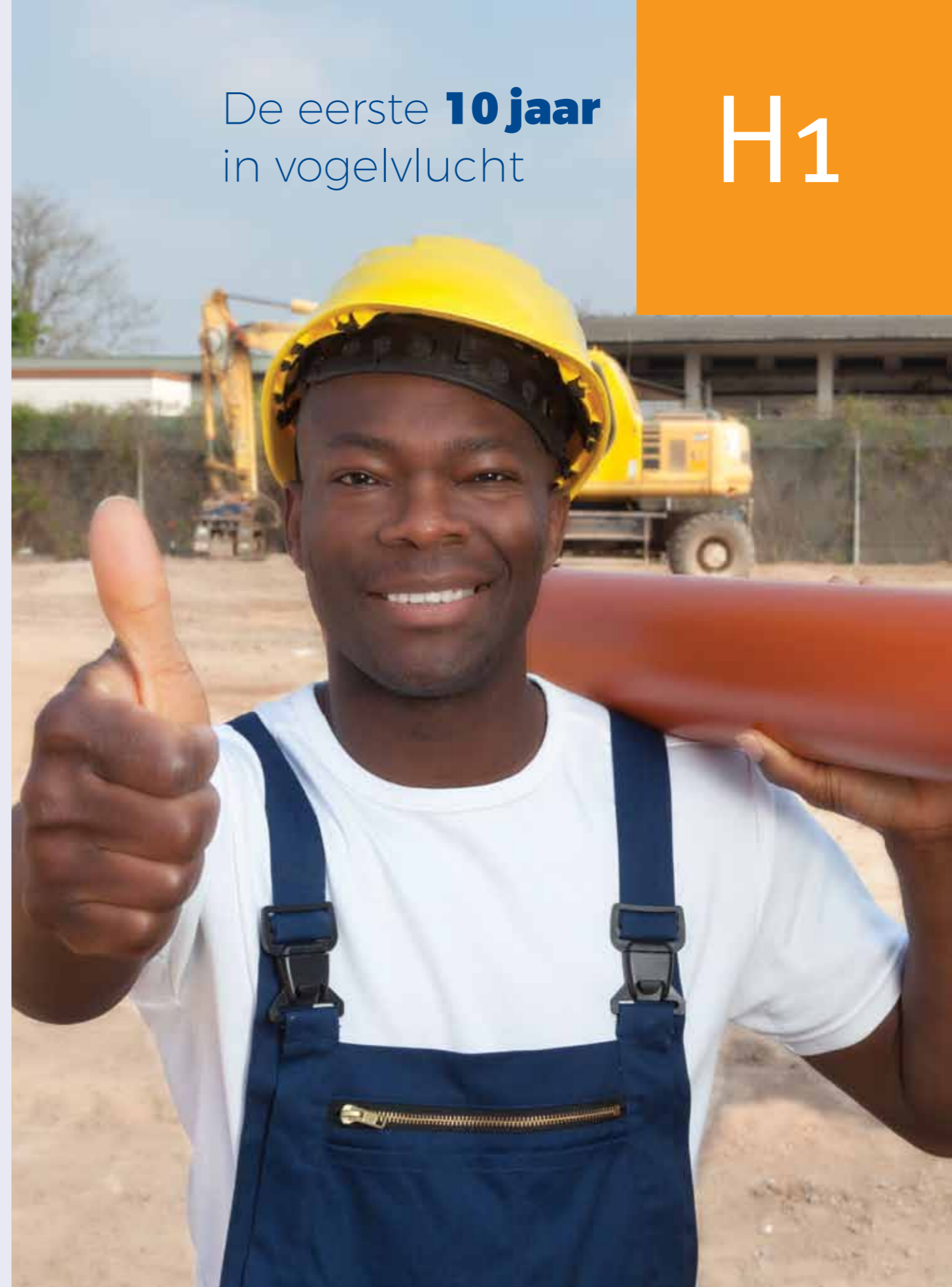
En hierin ligt volgens mij de grote kracht van Reda Sosial. Het is geen westerse ngo, die met Europese oplossingen komt voor Antilliaanse problemen, maar een organisatie voor en door lokale mensen, die samen oplossingen zoeken voor hun eigen problemen.

Als bestuursleden leerden wij van elkaars projecten en programma's. Door de bezoeken aan de door Reda Sosial gefinancierde projecten op de andere eilanden, kregen we inzicht in elkaars verschillen en overeenkomsten. Wat op Saba werkte kon, wellicht met enige aanpassingen, ook op Bonaire van belang zijn. Ik ben nog steeds erg blij en dankbaar als ik terugdenk aan de talloze projecten die dankzij Reda Sosial op Bonaire tot stand kwamen in de periode dat ik als bestuurslid zitting mocht hebben.

Tot slot wil ik nog zeggen dat ik blij ben met Reda's 4de lustrum en dat ik trots ben op de jaren dat ik in het bestuur 'mijn' Bonaire mocht vertegenwoordigen. Toch zit er een bittere nasmaak aan deze blijdschap, omdat het mij ook somber stemt dat een stichting als Reda Sosial na twintig jaar nog steeds nodig is. Broodnodig. Dus laten we met elkaar blijven werken aan een betere toekomst voor onze kinderen. Laten we ernaar blijven streven dat er ooit een dag komt dat we kunnen zeggen: "Nu hebben we ons doel bereikt: Reda Sosial is niet meer nodig".

Linda Anthony

Voormalig bestuurslid Bonaire

In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de eerste tien jaar van Reda Sosial, omdat deze periode uitgebreid aan de orde is geweest in het eerste jubileumboek '10 Jaar Reda Sosial 1996 – 2006'.

Opricht op 31 mei 1996 voor een periode van hooguit vijf jaar, bestond Reda Sosial in 2016, twintig jaar. Of, zoals oud-bestuurslid de heer Clark Gomes Casseres het verwoordde in het jubileumboek van 2006: "There is nothing so permanent as a temporary committee". En wijlen de heer oud-premier Miguel Pourier vroeg zich in 2006 het volgende af: "Gelet op de succesformule waarmee Reda Sosial tot nu toe heeft geopereerd, zou een nieuwe 10-jarige periode niet voor de hand liggend zijn?" Zijn vraag blijkt achteraf profetisch te zijn geweest.

Oprichting

Reda Sosial – de officiële naam luidt Stichting Fonds voor Sociale Ontwikkeling en Economische Bedrijvigheid – werd op 31 mei 1996 opgericht, nadat de Komishon Akshon Sosial (ook wel de Commissie Capriles genoemd) het rapport 'Aan de Slag!' uitbracht. Aanleiding voor het in het leven roepen van de Komishon Akshon Sosial was het door de Commissie van Lennep uitgebrachte rapport 'Schuld of Toekomst', inzake de schuldenproblematiek op de Nederlandse Antillen en Aruba. Door de financiële precaire situatie was er sterk gekort op de onderwijsbegroting, wijkverbetering en criminaliteitsbestrijding.

In de sociale paragraaf van dit rapport werd de wenselijkheid geuit om met Nederlandse ontwikkelingsgelden een sociaal programma uit te voeren om de meest urgente noden te verlichten in de meest hulpbehoevende wijken. De Komishon Akshon Sosial werd op 10 januari 1996 opgericht teneinde deze noden te inventariseren, en om voorstellen en aanbevelingen te doen om deze noden op te lossen dan wel te verzachten. Zowel op korte termijn als op de langere termijn.

De leden van de de Komishon Akshon Sosial waren: de heren Emsley D. Tromp, Erich van der Hoeven, Errol A. Cova en Louis J. Emmerij, onder voorzitterschap van wijlen Lionel Capriles.

Rapport 'Aan de Slag!'

In mei 1996 bood de commissie het rapport 'Aan de Slag! Van sociale nood naar economisch perspectief' aan aan de toenmalige minister-president de heer Miguel A. Pourier.

In het rapport werd een tweesporenbeleid voorgesteld voor een sociaal-economisch actieprogramma. Dit actieprogramma bestond uit twee componenten: een noodprogramma en een structureel programma.

Het noodprogramma richtte zich met name op de maatregelen die op korte termijn sociale achterstanden in de achterstandswijken moesten verlichten. Te denken valt aan ingrepen in het onderwijs, sport, wijkverbetering en huisvesting. Kortom, maatregelen die de kwaliteit van het leven op de korte termijn verbeteren. Het structurele programma daarentegen, deed aanbevelingen die moesten leiden tot economische diversificatie en een economie die weerbaarder is. Hoofdthema's waren permanente werkgelegenheid, diversificatie en economische groei. Aan dit ambitieuze actieprogramma hing een prijskaartje van ANG. 251 miljoen, indien het integraal zou worden uitgevoerd.

Uiteraard waren veel van de ideeën en aanbevelingen in het rapport 'Aan de Slag!' niet nieuw. Wat wel nieuw was, was de wijze, waarop het actieprogramma moest worden uitgevoerd. Het volgende citaat komt uit 'Aan de slag!': "De commissie adviseert tot de instelling van een Fonds voor Sociale Ontwikkeling en Economische Bedrijvigheid, dat tot doel heeft grotere doelmatigheid in de uitvoeringsstructuur te bewerkstelligen en tot grotere participatie van de betrokkenen".

De eerste jaren

Minder dan twee weken later werd de oprichtingsakte ondertekend en was de Stichting Fonds voor Sociale Ontwikkeling en Economische Bedrijvigheid - beter bekend als Reda Sosial - een feit.

De voorzitter van de Komishon Akshon Sosial, de heer Lionel Capriles (die op 5 januari 2017 is overleden), werd de eerste voorzitter van het bestuur van Reda Sosial. Een functie, die hij zeventien jaar heeft vervuld. Hierin werd hij bijgestaan door de eerste directeur, de heer Ir. Herman George, die in 2015 – na negentien jaar – afscheid nam als directeur van Reda Sosial.

De eerste anderhalf á twee jaar concentreerde Reda Sosial zich op het eerste spoor, te weten het Sociaal Noodprogramma op alle eilanden van de toenmalige Nederlandse Antillen. Er werd geïnvesteerd in projecten die betrekking hadden op de sociale en economische infrastructuur van de eilanden. De nadruk lag op onderwijs en vorming, de infrastructurele aanpak van de wijk, jeugdzorg, ouderenzorg en verslavingszorg. Concreet moet gedacht worden aan de vele opknappbeurten van scholen, buurtcentra, sportfaciliteiten, bejaardentehuizen en dergelijke, die uiteraard een substantiële – weliswaar tijdelijke – bijdrage hebben geleverd aan de werkgelegenheid.

Na twee jaar werd ook het tweede spoor opgepakt. In dit structurele programma werd de nadruk gelegd op de stimulering van economische activiteiten die als doel hadden werkgelegenheid te scheppen op de eilanden van de Nederlandse Antillen.

Nieuwe trap voor Playa Westpunt, Curaçao

Om het draagvlak en de acceptatie van een dergelijk programma te vergroten werden de meningen gehoord van alle relevante stakeholders. Aldus kwam in maart 1998 het Economisch Actieplan tot stand, waarin een dertigtal projecten werden opgenomen. Deze varieerden van het verbeteren van havenfaciliteiten op de verschillende eilanden tot het plaatsen van visboeien in de wateren van Curaçao en het opzetten van een centrum voor het kleinbedrijf op St. Maarten.

Armoedeonderzoek

Het jaar 1998 was in meerdere opzichten een belangrijk jaar voor Reda Sosial. Bijna gelijktijdig met de publicatie van het Economisch Actieplan werd het startsein gegeven voor het armoedeonderzoek wat zou uitmonden in de in 1999 verschenen publicatie 'Pobresa, ban atak'é: een sociaal-economische diagnose van de armoede op Curaçao'.

Dit onderzoek beoogde de armoedeaspecten te inventariseren en in kaart te brengen, opdat er per doelgroep een

Wijlen oud-voorzitter de heer Lionel Capriles op bezoek in wijk Rooi Santu, Curaçao

Tekenwedstrijd onder jongeren tijdens armoedeonderzoek

oplossingsgericht beleidsplan kon worden geformuleerd. De onderzoeksresultaten gaven een goed beeld van de behoeften die onder de verschillende doelgroepen leefden. Ook werd duidelijk dat de inspanningen die door verschillende partijen, zowel gouvernementele als non-gouvernementele organisaties, werden geleverd om de armoede te verlichten te veel versplinterd waren. Op de kaft van 'Pobresa, ban atak'é' siert de tekening 'De vissende man' van wijlen de heer Roald 'Ati' Schotborgh (1933–2011). Deze prent geeft een man weer, hangend onder de boom, vervolgens wordt dezelfde man zelfstandig vissend weergegeven. Deze tekening – die staat voor een van de belangrijkste uitgangspunten van Reda Sosial, namelijk het vergroten van de zelfredzaamheid – zou later ook op de kaft van de vervolgpunten 'Atakando Pobresa' prijken.

Twaalf armoedebestrijdingsprogramma's

Na het uitbrengen van 'Pobresa, ban atak'é', zijn de eilandelijke overheden en andere entiteiten meer aandacht gaan geven aan armoedebestrijding. In de periode 1999-2001 is Reda Sosial begonnen met de uitvoering van twaalf armoedebestrijdingsprogramma's, waarmee circa 7.500 mensen zijn bereikt op Curaçao.

De volgende programma's werden ontwikkeld om de armoede te bestrijden:

- Budgetteringscursussen voor met name onderstand-trekkers.
- Opvoedingsondersteuning (Opstapprogramma).
- Sociale vaardigheden en scholing.
- Naschoolse opvang in achterstandswijken.
- Opvang drugsverslaafden.
- Verbetering van de veiligheid in de wijken.
- Woningverbetering in achterstandswijken.

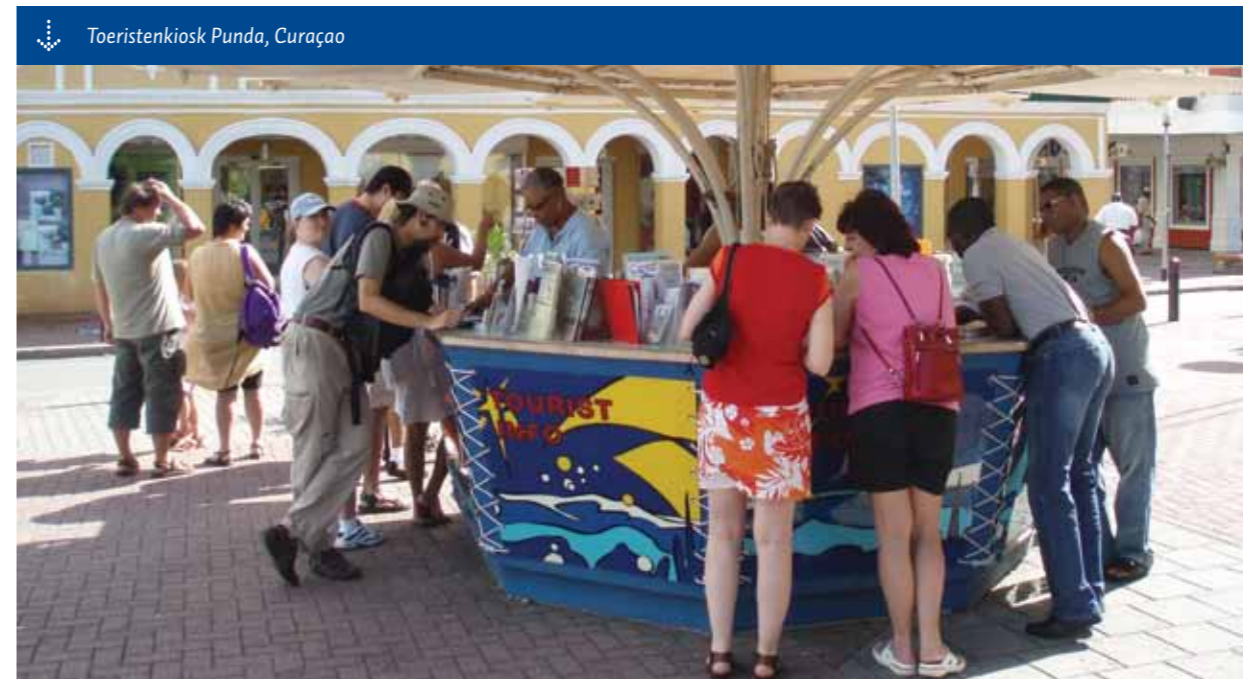
- Bestrijding ondervoeding schoolgaande kinderen.
- Deskundigheidsbevordering van vrijwilligersorganisaties.
- Psychotherapie voor kinderen uit sociaal zwakkere milieus.
- Alfabetiseringscursussen.
- Verbetering van de voorzieningen in de wijk.

Ten slotte verscheen in 1998, kort na het verschijnen van het Economisch Actieplan, een tweede notitie, genaamd: 'Uitvoeringskader voor economisch getinte projecten'. Dit document had als doel om een concreet werkplan op tafel te leggen voor de bestrijding van de werkloosheid en de rol van Reda Sosial daarin. Zij zou zich richten op:

- Sectorale ondersteuning, waarmee bedoeld werd dat de inspanningen gericht werden op het financieren van projecten die een gehele sector ten goede zouden komen en niet slechts één of enkele bedrijven.
- De financiering van haalbaarheidsonderzoeken, die konden leiden tot de realisering van projecten, die een relatief groot aantal structurele arbeidsplaatsen konden scheppen, bijvoorbeeld grote hotelprojecten.
- Her- en bijscholing van aan te nemen personeel. Gaandeweg is dit punt erbij gekomen, gezien de discrepantie tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

Tevens werd in dit document een aantal aanbevelingen gedaan om de werkgelegenheid te doen toenemen door veranderingen te brengen in het arbeidsmarktbeleid. Een stringenter toelatingsbeleid had moeten leiden tot meer werk voor lokale, ongeschoolde tot laaggeschoolde arbeidskrachten. De in de actualiteit staande 80/20-regeling, die stelt dat 80 procent van de werknemers bij een bedrijf op het eiland van lokale komaf moet zijn, vertoont veel gelijkheid met de aanbeveling van het rapport 'Uitvoeringskader voor economisch getinte projecten'.

Een vijftal jaar later werd met de publicatie van het rapport 'Trabou tin; een driesporen aanpak', een genuanceerder beeld geschetst van de werkloosheidsproblematiek. Afgezien dat geconstateerd werd dat de werkloosheidscijfers enigszins geïnfleerd waren, werd in dit rapport ook onderkend dat er verschillende redenen waren dat vele werklozen de facto niet werkwilleg waren.

Een van de belangrijkste redenen hiervoor was de inkomenszekerheid – hoe gering dan ook –, die een onderstand bood. In combinatie met een PP-kaart, subsidies en werken in de informele sector, werd het verschil met een minimumloon vrij gering.

Uitdagingen

Overige redenen die genoemd kunnen worden, waren: geringe mogelijkheden van kinderopvang, te hoog aspiratieniveau met betrekking tot soort werk in verhouding met de genoten opleiding, de perceptie dat veel werkgevers te veeleisend zijn, alsook een te hoog aspiratieniveau met betrekking tot de hoogte van het loon. Aan het arbeids-ethos zou ook het een en ander schorten. De uiteindelijke conclusie luidde dan ook dat de belangrijkste oorzaak van het werkloosheidsprobleem op Curaçao, niet het ontbreken van banen is, maar meer een combinatie van bovengenoemde factoren. Dit beeld werd versterkt door de vrij hoge participatiegraad van allochtonen op de arbeidsmarkt. Het verhogen van de werkwillegheid, met name bij de beter bemiddelbaren, moest dan ook worden beschouwd als een van de grootste uitdagingen in de werkloosheidsbestrijding. Enerzijds kon dit door het bieden van cursussen die de kansen op de arbeidsmarkt vergroten, anderzijds door de onderstand moeilijker te verkrijgen en/of onaantrekkelijker te maken.

In deze notitie werd dan ook een plan gepresenteerd, voor de werkloosheidsbestrijding op alle vijf eilanden van de Nederlandse Antillen. Na een selectie zouden circa vijfhonderd werklozen, verdeeld over de verschillende eilanden, een motivatiecursus volgen om vervolgens te

worden ingezet op verschillende projecten binnen de armoedebestrijdingsprogramma's. Bijvoorbeeld het renoveren c.q. wegwerken van achterstallig onderhoud aan schoolgebouwen en buurtcentra, alsook het opruimen van krotten en het verbeteren van leef- en woonomstandigheden in geselecteerde marginale wijken.

Integrale wijkaanpak

Ondertussen liepen de armoedebestrijdingsprogramma's gewoon door. In de periode 1999–2002 heeft Reda Sosial veel ervaring kunnen opdoen met armoedebestrijdingsprogramma's op wijkniveau. Het een en ander werd vastgelegd in de publicatie 'Atakando Pobresa: armoedebestrijding door integrale wijkaanpak', dat in 2003 verscheen. In dit rapport wordt stilgestaan bij de laatste ontwikkelingen in de periode 2000-2003, aangevuld met data van het censusonderzoek 2001 van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Een van de belangrijkste conclusies in dit rapport is dat integrale wijkaanpak een conditio sine qua non is om de problemen in achterstandswijken op een structurele manier aan te pakken.

Het zoeken is naar een balans tussen enerzijds de verbetering van de fysieke infrastructuur en anderzijds het aanbieden van een pakket dat voorziet in educatie en andere zelfredzaamheids- en inkomensbevorderende programma's in de armoedewijken.

In de integrale wijkaanpak worden vier uitgangspunten onderscheiden:

- De werkende wijk.
- De leefbare wijk.
- De lerende wijk.
- De gezonde wijk.

De werkende wijk spreekt voor zich. Dit is de nodige aandacht voor de werkloosheid en het scheppen van banen. De werkende wijk heeft raakvlakken met de lerende wijk. Het niet vinden van een baan is vaak te wijten aan een ontoereikend opleidingsniveau of tekortschietende vaardigheden.

De leefbare wijk omhelst tal van infrastructurele aspecten binnen een wijk, die kunnen variëren van woningverbetering, veiligheidsaspecten (o.m. politie), buurtcentra en sportfaciliteiten, terwijl de niet-fysieke aspecten ingevuld kunnen worden met sociale hulpverleners. Tot slot het vierde uitgangspunt: de gezonde wijk. Het gaat hier vooral om de toegankelijkheid van voorzieningen, zoals bejaarden- en gehandicaptenzorg, medische voorzieningen en consultatiebureaus.

De gezamenlijke uitvoering van deze vier uitgangspunten in een wijk bleken een synergetisch effect te hebben.

Financiering

In de eerste tien jaar van haar bestaan heeft Reda Sosial voor bijna ANG. 94 miljoen vertimmerd op de Nederlandse Antillen. Dit bedrag werd besteed aan projecten op diverse beleidsterreinen zoals onderwijs, jeugdzorg, gezondheidszorg, sportfaciliteiten, economische ontwikkeling en tal van andere sociale projecten.

Uiteraard kost dit allemaal geld. De financiering kwam tot stand middels subsidies, die grotendeels beschikbaar zijn gesteld door het Nederlandse Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de voormalige regering van de Nederlandse Antillen en de Eilandgebieden, terwijl ook de private sector haar steentje heeft bijgedragen.

Overzicht bestedingen projecten over de eerste tien jaar

Sector	Bonaire	Curaçao	St. Eustatius	Land	Saba	St. Maarten	Totaal
Economisch	887.202	4.546.756	484.054		1.026.756	1.666.870	8.611.637
Jeugdzorg	558.624	6.048.583	155.029	359.845	247.007	2.314.234	9.683.320
Lesmaterialen	758.869	10.023.937	231.061		206.481	380.978	11.601.326
Om-, her- en bijscholing	17.307	204.613				92.301	314.221
Beleidsontwikkeling		601.341		163.282		133.891	898.514
Onderhoud scholen		6.690.813	385.201		658.336	941.103	8.675.453
Ouderenzorg	242.821	546.819	672.115		138.350	9.121	1.609.226
Revitalisatie buurtcentra	1.024.547	4.191.454	415.298			844.078	6.475.377
Sociale werkplaatsen		2.703.921				349.056	3.052.977
Sportfaciliteiten	1.633.182	4.714.038	1.323.206		143.451	5.210.532	13.024.408
Verslavingszorg	112.014	2.523.012				210.005	2.845.031
Volwasseneneducatie	132.204	1.982.087	24.098	49.503	22.988	159.979	2.370.858
Wegenverbetering	601.013	3.079.275	881.401		155.000	813.485	5.530.175
Wijkverbetering	560.712	4.842.915	631.670	4.331	347.491	975.961	7.363.080
Woningverbetering	1.310.377	2.612.194	481.480		204.170	604.258	5.212.478
Overig	427.936	5.115.468			435.407	575.435	6.554.246
TOTAAL	8.266.807	60.427.226	5.684.613	576.961	3.585.435	15.281.286	93.822.328

Bedragen vermeld in Nederlands-Antilliaanse guldens

Hierboven is een indeling gehanteerd per sector en per eilandgebied van de voormalige Nederlandse Antillen. Programma's en projecten die grensoverschrijdend waren omdat ze op meerdere eilanden werden uitgevoerd, zijn gerubriceerd onder 'Land'. Hierbij valt te denken aan verschillende programma's voor opvoedingsondersteuning van de FAJ (Federatie Antilliaanse Jeugdzorg) alsook onderzoeksprojecten.

Een voorbeeld van een dergelijk onderzoeksproject is het onderzoek naar de aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt op alle eilanden van de Nederlandse Antillen, hetgeen resulteerde in de publicatie van 'Match-mis-match' in 1998.

Stichting Karchi 60+ wil Reda Sosial via deze bijdrage in de Jubileumuitgave feliciteren met haar 4de lustrum.

'Reda Sosial', de Papiamentse naam voor Stichting Fonds voor Sociale Ontwikkeling en Economische Bedrijvigheid is een zeer passende naam. Het betekent 'sociaal vangnet', en dat is precies wat Reda Sosial de afgelopen twintig jaar is geweest. Wij hopen dat wij nog vele malen twintig jaar op Reda Sosial mogen kunnen rekenen.

Stichting Karchi 60+ is een van de ngo's die na de opheffing van AMFO in 2012 door Reda Sosial is opgevangen. Mede met de hulp van Reda Sosial hebben wij onze werk kunnen voortzetten.

Het brede aanbod van diensten en activiteiten van Stichting Karchi 60+ helpt ouderen om op een verantwoorde, gezonde, aangename, zelfstandige en waardige manier te leven. Wij bieden advies, informatie en vrijetijdsbesteding aan en verlichten de eenzaamheid waar sommige ouderen mee te maken krijgen. Stichting Karchi 60+ is zodoende op haar beurt een sociaal vangnet voor de ouderen in onze maatschappij.

Het resultaat van het werk van Reda Sosial is reëel, ingrijpend en op alle eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen terug te vinden. Het heeft het leven van duizenden mensen verbeterd. Het werk dat Stichting Karchi 60+ dagelijks verricht is hier een voorbeeld van. Wij erkennen hierbij ook de toewijding en inzet van de huidige en voormalige teamleden van Reda Sosial, zonder wie deze resultaten niet gerealiseerd konden zijn.

Succes en nog vele, vele jaren.

Militza Riedel-Rafaëla

Directrice Stichting Karchi 60+

Ouderen activiteiten Stichting Karchi 60+ ↑

Stichting Educatie Granbeeuw: Wij feliciteren Reda Sosial van harte met het 4de lustrum.

Tevens feliciteren wij de medewerkers met de efficiënte organisatie waar een afspraak een afspraak is. Wij bewonderen het werk dat Reda Sosial doet om projecten te ondersteunen die de leefsituatie van minderbedeelden in onze samenleving verbeteren. Vooral op het gebied van sociale en economische ontwikkeling. Wij geloven dat onze samenwerking op het gebied van onderwijs door middel van weekend-leren uitermate geschikt is om de doelstellingen van Reda Sosial te ondersteunen.

Horecaonderwijs Curaçao

Bij de ondernemers en leermeesters in de horecabedrijfstak, die leerlingen in de beroepspraktijkvorming of stage begeleiden, leeft een gevoel van ontevredenheid over de kwaliteit van het huidige horecaonderwijs.

We kunnen niet anders dan de conclusie trekken dat de noodzakelijk geachte samenwerking tussen het horecabedrijfsleven en het horecaonderwijs anno 2016 vooral gebaseerd is op een 'verdeelde verantwoordelijkheid'. De volledige verantwoordelijkheid van het onderwijs voor het les- en leerprogramma, inclusief de beroepspraktijkvorming alsmede het examen, wordt eenzijdig vanuit het perspectief van de school opgelegd en door de leermeesters en ondernemers als te dominant ervaren. De school kent immers slechts geringe mogelijkheden om het leerproces buiten de school, in een concreet bedrijf te sturen. Hierdoor komen leerlingen minder goed voorbereid in de sector terecht.

De voornaamste kritiek die de leermeesters uitten, is te herleiden tot het ontbreken van een echte, wederzijdse actieve dialoog tussen de scholen. Dit is jammer aangezien bedrijven onmisbaar zijn om goed weekend-leren onderwijs te organiseren. Voor deze leerweg wordt namelijk 80% van de opleiding door het bedrijfsleven uitgevoerd!

Koks in opleiding van Stichting Educatie Granbeeuw, Curaçao ↓

De gegevens waarop de oordelen zijn gebaseerd zijn verkregen uit ervaringen, verdiepingsgesprekken met leermeesters, leerpatroons en leerlingen. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met vakdocenten en met vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven.

Naar aanleiding van voornoemde situatie heeft de Stichting Educatie Granbeeuw zijn verantwoordelijkheid genomen en voor het Tweedekansonderwijs – liever ‘Toekomstonderwijs’ –, programma’s samengesteld die voor dit onderwijs geschikt zijn. De opleiding wil een vooruitstrevende functie vervullen. Doel is daarbij dat elke cursist met een erkende doorstroming en beroepsgerichte kwalificatie de opleiding verlaat. M.b.t. het onderwijs stelt de opleiding zich de volgende doelstellingen:

- Gebruik maken van actuele leerstof/kennismaken met een actuele werkplek.
- Meegaan met de tijdgeest (moderne technologie en didactiek).
- Aanpassing aan eisen en wensen van het bedrijfsleven.
- Streven naar internationale vergelijkbaarheid.
- Dremelloze instroom.
- Voldoende ruimte voor de Caribische cultuur.

Dat wij als Stichting Educatie Granbeeuw de mogelijkheid hebben gekregen om cursisten op te leiden met internationale vergelijkbaarheid en uitstekend resultaat, is te danken aan het Bestuur, de Directie en de medewerkers van Reda Sosial. Wij danken Reda Sosial voor het in ons gestelde vertrouwen en de goede en plezierige samenwerking. Wij zullen het vertrouwen dan ook nimmer beschamen en hopen nog lang op deze weg samen door te gaan.

H.M.G. Soree,
Directeur Onderwijs,
Stichting Educatie Granbeeuw

Stichting Educatie Granbeeuw
CURAÇAO

(noot Reda Sosial: Stichting Educatie Granbeeuw verzorgt opleidingen in de horecasector.)

Periode
2006-2011

H2

De periode 2006 – 2011 is misschien wel de minst makkelijke periode in het bestaan van Reda Sosial tot op heden. Dit had grotendeels te maken met de ontmanteling van de Nederlandse Antillen in 2010. Maar ook met Tomas, de tropische storm die in de nacht van 1 op 2 november 2010 veel schade aanrichtte op Curaçao.

Peildata

Voor wat betreft de kwantitatieve gegevens – zoals projectbetalingen die in het eerste jubileumboek ‘10 jaar Reda Sosial 1996 – 2006’ worden vermeld – valt anno 2016 niet meer te achterhalen wat de peildatum in 2006 was. De eerste betaling ooit is wel makkelijk te achterhalen. Die was op 13 maart 1997 en betrof de aanschaf van leermiddelen en lesmaterialen voor verschillende scholen. Destijds had dit project binnen de kaders van de inhaalslag hoge prioriteit bij Reda Sosial, zoals ook vermeld in het rapport ‘Aan de Slag!’.

Welke datum als einddatum in 2006 is gebruikt, valt ook niet meer te achterhalen. Verschillende pogingen tot een reconstructie wijzen uit dat de laatste betaling die in het boek ‘10 jaar Reda Sosial 1996 – 2006’ meegenomen werd, waarschijnlijk plaatsvond tussen eind augustus en begin september 2006.

Uitgangspunt voor dit hoofdstuk is de periode 1 september 2006 tot en met 22 augustus 2011.

Waarom 22 augustus 2011? Omdat op deze datum de laatste betaling plaatsvond aan een ander eiland dan Curaçao, binnen het verband van de Nederlandse Antillen. Het betrof een betaling die werd gedaan in het kader van het project ‘Verfraaiing van de historische binnenstad Oranjestad’ te St. Eustatius.

Overname Fundashon Era Nobo en voorbereiding 10-10-10

Begin 2009 werd de toenmalige directeur van Reda Sosial door de Samenwerkende Fondsen benaderd met de vraag of Reda Sosial het interim-management van Fundashon Era Nobo op zich kon nemen. Fundashon Era Nobo verkeerde destijds in de afbouwfase en haar directeur had een andere functie aanvaard. Vanaf medio 2009 werd het interim-management inderdaad gevoerd door Reda Sosial. Het een en ander resulteerde per januari 2010 in de overname van Fundashon Era Nobo. Aan de zeven werknemers kon een arbeidsovereenkomst worden aangeboden voor slechts één jaar, aangezien ook Reda Sosial afgebouwd zou worden.

16/03/2007

Ruim 4,5 miljoen voor armoedebestrijding

WILLEMSTAD — Nederland heeft de projectvoorstellen van Reda Sosial gericht op de sociale en economische ontwikkeling en armoedebestrijding op de vijf eilanden goedgekeurd, zo werd gisteren bekendgemaakt door de vertegenwoordiger van Nederland in de Nederlandse Antillen Rob Vermaas, de directeur van Reda Sosial Herman George, voorzitter Reda Sosial Lio Capriles en premier Emily de Jongh-Elhage (PAR).

Van de 7 miljoen gulden die Nederland in kader van het overgangsakkoord aan het Land beschikbaar heeft gesteld aan het Land voor een inhaalslag op de eilanden op het gebied van voorzieningen voor groepen aan de onderkant van de samenleving, gaat in totaal ruim 4,5 miljoen gulden naar Curaçao, waarvan 1,3 miljoen gulden bestemd is voor de verbetering van de leefbaarheid van achterstandswijken en eenzelfde bedrag voor de jeugd op het eiland.

De consultatiegebouwen van Wit Gele Kruis worden voor 450.000 gulden opgeknapt en multifunctioneel gemaakt, en voor de vernieuwing van buurtcentra komt een kwart miljoen gulden beschikbaar. Het totale bedrag is via

de Uitvoeringsorganisatie Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen (Usona) overgedragen aan Reda Sosial. De uitvoering van deze projecten creëert een groot aantal tijdelijke arbeidsplaatsen en activiteiten in met name de bouwsector.

LEEFBARE WIJK

Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) beschikt een groot aantal woningen niet over basisvoorzieningen als sanitair, water en elektriciteit. Dit komt met name voor in gezinnen met een inkomen lager dan 600 gulden per maand, waar een alleenstaande moeder aan het hoofd staat. De projecten hebben betrekking op soms kleine aanpassingen en verbeteringen, krotoprui-

ming en vernieuwbouw van woningen.

Daarnaast worden ook infrastructuurvoorzieningen in de wijken verbeterd. Zandwegen worden verhard en er worden sport- en recreatiefaciliteiten aangebracht.

Op verzoek van de Middelbare Technische School (MTS) wordt een aantal woningen door leerlingen opgeknapt met ondersteuning en begeleiding van docenten. De kosten van het programma Leefbare Wijk worden op Curaçao geraamd op 1,3 miljoen. Hiervoor moeten dit jaar minstens 30 extra gevallen worden aangepakt in bepaalde achterstandswijken.

In een aantal wijken, waaronder Soto, Kanga/Dein, Coronet/Nieuw Nederland, Seru Grandi, Fuik en Otrobanda worden cursussen algemene vorming en computerlessen voor beginners gegeven door de stichting Era Nobo, het uitvoeringsorgaan van de Samenwerkende Fondsen. De kosten hiervan bedragen 45.000 gulden.

Vervolg op pagina 2

Het jaar 2009 was ook het jaar waarin druk gewerkt werd aan de voorbereidingen van 10 oktober 2010, de officiële datum van de ontmanteling van de Nederlandse Antillen. Uiteraard zou dit ook implicaties hebben voor Reda Sosial. Even leek het erop dat Reda Sosial haar deuren zou sluiten.

In de jaarrekening van 2009 werd dit als volgt verwoord:

“De intentie is dat op 10 oktober 2010, het Land de Nederlandse Antillen tot het verleden behoort binnen het Nederlandse Koninkrijk. Dit heeft uiteraard ook gevolgen voor Reda Sosial, die immers een entiteit is van het “Land”. Reeds nu is de afbouwfase van Reda Sosial ingezet dat naar alle waarschijnlijkheid medio 2011 moet zijn afgerond...” Het liep echter anders. In hoofdstuk 3 wordt hierop teruggekomen.

In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de gebeurtenissen rond de tropische storm Tomas. Daarnaast worden de bestedingen van de laatste vijf jaar Nederlandse Antillen samengevat.

Pier te Playa Kalki, Curaçao

Overgangperiode

Een tweetal bestaande fondsen, te weten SONA (Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen) en AMFO (Stichting Antilliaanse Medefinancierings Organisatie) zouden – conform de afspraken gemaakt in het zogeheten Transitieakkoord – worden opgeheven. Zoals ook uit hun namen valt af te leiden waren beide organisaties ‘Antilliaanse’ entiteiten. Om de werkzaamheden van de door AMFO gesubsidieerde ngo’s in 2014 voort te kunnen zetten, kwamen de toenmalige minister-president I. Asjes, minister R. Plasterk van BZK en mevrouw H. van Rossum, voorzitter van Reda Sosial, op 28 november 2013 overeen, dat de vrijgevallen middelen van SONA op Curaçao, plus het restvermogen van AMFO zouden worden ondergebracht bij Reda Sosial. Dit zou worden aangevuld met een bedrag van ANG. 2 miljoen, die op de Landsbegroting zou worden opgevoerd. Aldus kon de subsidiëring van ngo’s via Reda Sosial worden voortgezet. Vanaf 2015 en verder zou ieder jaar ANG. 8 miljoen gereserveerd worden op de begroting van het Land Curaçao voor de subsidiëring van ngo’s.

Dit impliceert dat Reda Sosial van een entiteit van het Land de Nederlandse Antillen getransformeerd moest worden tot een entiteit van het Land Curaçao.

Het toenmalige bestuur van Reda Sosial besloot dat er een overgangperiode zou moeten plaatsvinden. Zo konden lopende projecten afgerond worden, terwijl er geen nieuwe projecten zouden worden goedgekeurd.

Toeristenmarkt, Otrobanda, Curaçao

Renovatie Kresh Kuido Infantil Santa Maria, Curaçao

Curaçao

Reda Sosial blijft slachtoffers helpen

Van een onzer verslaggevers

WILLEMSTAD - Wilde Herman George, directeur van Reda Sosial en belast met het helpen van slachtoffers van de tropische storm Tomas, nog de 12e van deze maand het hele project afronden, hij ziet zich nu genoodzaakt de periode te verlengen tot 20 december.

„Ik heb vandaag een lijst gekregen van zestig gevallen van de brandweer en politie waar wij aandacht aan moeten besteden. Morgen gaat een ploeg naar Banda'bou", zo verklaarde George gisteren tegenover deze krant. Er zijn door Reda Sosial al ruim 500 huishoudens geholpen. Gemiddeld wordt er 4.000

gulden besteed per huishouden. „De zestig nieuwe gevallen kosten dus ruim genomen 250 duizend gulden", zo rekent George voor.

Hij zegt dat Reda Sosial dat nog kan dragen uitgaande van de ongeveer 3,4 miljoen gulden die de mediaton na Tomas opbracht. Wel moeten sommige

instanties benaderd worden die geld beloofd hebben, maar nog niet gestort.

„Ik heb dagelijks contact met de bank om na te gaan of we nog genoeg geld hebben om mensen te helpen. We blijven optimistisch", zo besluit George die vandaag als eerste weer de bank zal bellen.

Bij het verkeerspark aan de Chuchubiweg, probeert een meisje zich een weg te banen langs de richel. FOTO'S MARCUS DE MAAJER

Het kruispunt S.B.N. Doormanweg, Cas Coraweg moest door de politie afgesloten worden. Ter hoogte van de Reigerweg was er geen stoeprand meer te zien.

Bij de dierentuin Parke Tropikal, maken jongens gebruik van het sterk stromende water om op een surfplank vooruit te komen.

Tropische storm Tomas

Amper drie weken na de geboorte van het Land Curaçao werd Curaçao in de nacht van 1 op 2 november 2010 verrast door de tropische storm Tomas. 's Ochtends werd al snel duidelijk dat Tomas een aanzienlijke schade had toegebracht aan veel huizen op het eiland.

De kersverse minister-president, de heer Gerrit Schotte, benaderde de directeur van Reda Sosial met het verzoek om een inventarisatie uit te voeren teneinde een plan van aanpak op te stellen voor de hulpverlening aan huishoudens van wie met name de huisraad schade had opgelopen.

Als basis voor deze assessment fungeerden de schadelijsten en meldingen die de eerste paar dagen na het voorbijtrekken

van Tomas waren opgesteld door de politie en brandweer, het Rode Kruis en de Dienst Werk & Inkomen. Al gauw bleek dat de wijk Koraal Specht het zwaarst getroffen was door Tomas. In de eerste paar dagen werden 226 schadegevallen geregistreerd. De wijk die na Koraal Specht veel wateroverlast had ondervonden was Monte Carmelo, met een totaal van 115 geregistreerde getroffen huishoudens. Maar ook in veel andere wijken waren er schadegevallen, zoals bijvoorbeeld in Groot Davelaar en Muizenberg.

Om noodhulp te kunnen bieden aan de getroffen huishoudens was er op heel korte termijn geld nodig. De minister-president bereikte al snel een akkoord met semi-overheidsentiteiten voor het beschikbaar stellen van fondsen.

Een paar dagen later, op 7 november, werd een mediaton georganiseerd door de Curaçao Media Organization. Deze werd 'live' uitgezonden op Telecuraçao en kan als een groot succes worden beschouwd. Tevens stelde de Refineria Isla een bedrag van ANG. 370.000 beschikbaar voor noodhulp. Dit bedrag ging specifiek naar de wijk Monte Carmelo, een nabijgelegen wijk die als 'wijk in nood' werd geadopteerd.

Op 8 november 2010 werden de werkzaamheden in gang gezet in de wijk Koraal Specht. Uit deze wijk kwam bijna 30% van het totale aantal hulpverzoeken.

Distributie wasmachines na tropische storm Tomas, Curaçao

In totaal werd er door de particuliere sector, semi-overheid en door individuele burgers voor ruim ANG. 4,5 miljoen gedoneerd voor de noodhulp aan getroffen huishoudens.

Bonaire

Uit het financiële overzicht in hoofdstuk 1 blijkt dat er in de eerste tien jaar sinds de oprichting van Reda Sosial in 1996, voor bijna ANG. 8,3 miljoen is geïnvesteerd op Bonaire. Voor de periode van de vijf jaar erna – 1 september 2006 tot 23 augustus 2011 – ziet het financiële plaatje voor Bonaire er als volgt uit: er werd voor totaal ANG. 1.607.000 verspijkerd aan een negental projecten.

Verreweg het grootste gedeelte hiervan werd besteed in de sectoren wegen- en woningverbetering. Het betreft een totaalbedrag van ANG. 1.238.000, oftewel 77% van de totale bestedingen. Deze programma's liepen nog door vanuit de periode vóór september 2006. Voorts werd binnen de wijkgebonden projecten ook een bedrag van bijna ANG. 20.000 besteed aan het verbeteren van het Cocari-gebouw dat al jaren een belangrijke taak binnen de ouderenzorg op Bonaire vervult. En er werd een bedrag van ruim ANG. 130.000 gereserveerd voor de verbetering van een aantal baseballvelden van de Bonairiaanse Little League.

Overhandiging sleutel opvanghuis ouderen 'COCARI', Bonaire

Ondanks dat het duiktoerisme een van de belangrijkste pijlers is van de Bonairiaanse economie, had Bonaire anno 2007 geen eigen decompressie faciliteiten. Duikers die de caissonziekte opliepen, moesten voor behandeling worden overgevlogen naar Curaçao. In 2007 werd een bijdrage van ruim ANG. 139.000 beschikbaar gesteld voor de inrichting van een eigen decompressiekamer op Bonaire. Verder werd er een bedrag van ongeveer ANG. 52.000 besteed aan het realiseren van een sociale werkplaats voor drugsverslaafden.

Tot slot werd er begin 2010, in samenwerking met de dienst LVV, een pilot-project gefinancierd waarbij verschillende woningen voorzien werden van een klein greenhouse, zodat de bewoners groenten konden verbouwen voor eigen consumptie. Hiermee was een bedrag gemoeid van ANG. 28.000.

Renovatie en uitbreiding zeepromenade, Bonaire

Curaçao

In de periode 2006 – 2011 financierde Reda Sosial een breed scala aan projecten op Curaçao, honderdveertien om precies te zijn. In totaal werd daar ANG. 12.387.000 aan besteed. Zoals te verwachten, zijn het – net als op Bonaire – de infrastructurele projecten in het kader van de integrale wijkaanpak, die het leeuwendeel van de bestedingen voor hun rekening namen. In het kader van de integrale wijkaanpak werd van Bandariba tot Bandabou voor bijna ANG. 5 miljoen verspijkerd aan de renovatie van woningen. De wegenverbetering te Kanga/Dein kostte ruim ANG. 1.263.000. Met de renovatie van andere gebouwen, zoals buurtcentra, wijk- en clubgebouwen (onder meer voor de scouting) en opvangtehuizen voor bejaarden en drugsverslaafden, was nog eens ANG. 3.438.000 gemoeid. Verder werd in deze periode voor ANG. 556.000 geïnvesteerd in de verbetering van een vijftiental sportvoorzieningen.

Voor economische projecten werd ANG. 1.117.000 uitgetrokken. Hiervan werd ANG. 827.000 besteed aan de verwezenlijking van de marktstandplaatsen te Awasá (Brionplein) en bijna ANG. 161.000 ging naar cursussen voor het micro- en kleinbedrijf.

Distributie matrassen na tropische storm Tomas, Curaçao

↓ Souvenirs maken in Hands-On!-project, Curaçao

Met de resterende ANG 129.000 werden twee leer-werktrajecten gefinancierd.

Eén daarvan was het 'Hands On!'-project waarbij bijstandsmoeders handvaardigheden werden bijgebracht zodat zij vanuit hun thuissituatie souvenirs konden maken. Deze souvenirs werden vervolgens via Galeria Luna Blou aan de man gebracht. Naast de leer-werktrajecten werden er door Reda Sosial ook andere cursussen verzorgd. Computerlessen, Engelse spreekvaardigheid, motivatietrainingen en het bijbrengen van sociale vaardigheden waren jaarlijks terugkomende cursussen.

Tevens werden er verscheidene malen cursussen in de horecasector gefinancierd.

Binnen de ouderenzorg is naast de eerdergenoemde investeringen in de upgrading c.q. renovatie van bejaardentehuizen en dagbestedingscentra, ook veel aandacht besteed aan activiteiten voor ouderen. Gedacht moet worden aan wekelijkse wijkgebonden activiteiten, zoals voorlichtingsbijeenkomsten waarbij onderwerpen zoals gezondheid, pensioen en testament aan de orde komen, maar ook aan sportdagen en uitstapjes naar verschillende plekken op het eiland.

↓ Before & after activiteitencentrum ouderen, Pannekoek, Curaçao

Saba

Op Saba werd in deze periode bijna uitsluitend in de zogeheten hardware geïnvesteerd. Voor woning- en wegenverbetering werd bijna ANG. 525.000 uitgetrokken. Dit is circa 75% van de totale uitgaven die ruim ANG.704.000 bedroegen.

Uitbreiding klaslokaal Sacred Heart School, Saba ↓

Van de overige ANG. 179.000 werden de uitbreidingen van het Day Care Center en het Eldery Home gefinancierd, als ook de renovatie van het Culture Building. Tot slot werden van dit bedrag ook speeltoestellen voor de Sacred Heart School en leesmateriaal voor de Queen Wilhelmina Library aangeschaft.

St. Eustatius

Evenals op Saba werden ook op St. Eustatius de financiële middelen bijna uitsluitend aangewend voor infrastructurele projecten. Totaal was hier een bedrag van ANG.1.337.000 mee gemoeid.

De investeringen werden gedaan in wijk- en woningverbetering. Er werd voor bijna ANG. 1.200.000 geïnvesteerd in onder meer de uitbreiding van het Auxiliary Home (huisvesting voor bejaarden), het zogeheten Roof Repair Program for Elderly Citizens en het woningverbeterings project Lodi fase 2.

↓ Before & after wegenverbetering Jeems, St. Eustatius

Verbetering wandelpad, Saba ↗

De overige ANG. 137.000 werd besteed aan de verbetering van een drietal sportvoorzieningen en de verfraaiing van de binnenstad van Oranjestad. De oplevering van het Lodi-project in november 2006 werd bijgewoond door de toenmalige Koningin Beatrix.

Koningin Beatrix bij oplevering Lodi-project, St. Eustatius ↓

St. Maarten

Op St. Maarten werd in de periode 2006 – 2011 voor ANG. 2.949.000 geïnvesteerd in tweeëntwintig projecten. Woningverbetering nam 32% (ANG. 940.000) van de totale investeringen voor haar rekening. Vervolgens werd voor wijk- en wegenverbetering ANG. 550.000 uitgetrokken. Naar respectievelijk Turning Point (het centrum voor drugsverslaafden) en de ouderenzorg ging ANG. 480.000 en ANG. 468.000.

Aan de verbetering van een drietal sportvoorzieningen werd ANG. 217.000 besteed. Dit betrof de sportvelden in St. Peters en Middle Region en het Raoul Illidge sportcomplex. Voor trainingen en workshops, zowel voor het midden- en kleinbedrijf alsook in het kader van opvoedingsondersteuning werd een bedrag van ANG. 139.000 uitgetrokken.

Renovatie Little League stadion, St. Maarten

Constructie Festival Market Place, St. Maarten

FAJ: Masha masha pabien en heel veel succes toegewenst met de werkzaamheden!

De Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ) is een koepelorgaan voor organisaties ten behoeve van kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 tot 24 jaar en heeft tot doel het bevorderen van een doeltreffende jeugdzorg op Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten.

De visie van de FAJ is om op een proactieve manier activiteiten te ontplooiën ten behoeve van deze doelgroep. De FAJ kiest voor een oplossingsgerichte in plaats van een probleemgerichte aanpak. De FAJ besteedt niet alleen aandacht aan risicojongeren, maar aan alle jongeren op bovenvermelde eilanden. Om de kansen voor de jongeren te vergroten wordt aansluiting gezocht bij de belevingswereld van deze doelgroep.

Een van de activiteiten van de FAJ betreft YAVE: 'Yudansa Alternativo pa un Vishon Eksitoso'. YAVE is een sinds 2007 bestaande preventieve hulpverleningsvoorziening met een laagdrempelig, ambulante karakter die individuele begeleiding en coaching biedt aan jongeren van 10 tot en met 24 jaar, die persoonlijk en maatschappelijk dreigen uit te vallen of recent uitgevallen zijn. YAVE is anno 2016 de projectstatus allang ontgroeid en een permanente preventieve hulpverleningsvoorziening geworden binnen FAJ.

De activiteiten van de FAJ kunnen onmogelijk uitgevoerd worden zonder de financiële bijdrage van de overheid en particuliere fondsen. In 2014 heeft de FAJ Reda Sosial benaderd met het verzoek voor subsidie ter continuering van YAVE. Vanaf die tijd ontstond een prettige werrelatie. Reda Sosial staat bekend als een organisatie die het jeugd welzijn erg aan het hart gaat en die projecten of voorzieningen met een duurzaam karakter ondersteunt. De medewerkers van Reda Sosial reageerden concreet, snel en positief op het verzoek tot financiële ondersteuning.

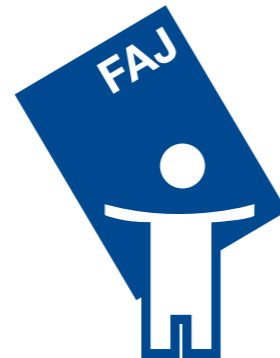
Jongeren & leiding YAVE, Curaçao

Na de bijdrage voor dat jaar was de FAJ zeer verheugd met het besluit van Reda Sosial om een 2-jarige subsidie te verstrekken. De FAJ heeft dit als zeer prettig ervaren en was blij met het in ons getoonde vertrouwen. Het verstrekken van een meerjarige subsidie verlaagt de druk op de FAJ en geeft meer ruimte om het werk, waarvoor YAVE in het leven is geroepen, daadwerkelijk uit te voeren.

Het persoonlijke contact, inlevingsvermogen, de open en transparante houding, flexibiliteit en begrip van de medewerkers heeft de FAJ in de afgelopen jaren als zeer prettig ervaren. Ook de bereidheid tot meedenken en het verstrekken van nuttige adviezen waardeert de FAJ bijzonder.

Het bestuur en medewerkers van de FAJ/YAVE feliciteren Reda Sosial met het 20-jarig bestaan en spreken de wens uit dat Reda Sosial nog vele jaren een steunpilaar in onze gemeenschap mag blijven.

Bestuur en medewerkers van de FAJ/YAVE

Eilandgebied St. Eustatius: Reda Sosial, veel succes voor de toekomst!

In het begin was het niet helemaal duidelijk wat de focus van het beleid was maar toen het meer gestalte kreeg zijn diverse projecten gefinancierd die een bijdrage hebben geleverd aan de sociale ontwikkeling. Een belangrijke impact heeft de uitbreiding van het Auxiliary Home gehad, waardoor voldaan kon worden aan de behoefte van het groeiende aantal ouderen van dagen. De uitbreiding van het Auxiliary Home heeft in een aantal fasen plaatsgevonden.

Een ander in het oog springend project was het woningverbeteringsproject ten behoeve van minderbedeelden, inclusief de verbetering van de woonomgeving o.a. door het verharderen van zandwegen. Behalve woningverbetering zijn er ook twaalf woningen ten behoeve van de sociale huursector gebouwd in de woonwijk Lodi. In het kader van de wijkverbetering is een aantal krotten opgeruimd. Cultuur en Sport op het eiland werden gesteund door Reda Sosial, met renovatie van het Christine en William Flanders Community Center. Het basketbal- en tennisveld hebben de gelegenheid geboden aan onze jongeren om met deze takken van sport in aanraking te komen. In Golden Rock, een wijk met sociale huurwoningen is door Reda Sosial de aanleg van een speeltuin gefinancierd. Ook kinderen uit omliggende wijken maken dankbaar gebruik van deze voorziening.

De St. Eustatius Historical Foundation werd gesteund door Reda Sosial met financiering van een nieuwe dakconstructie toen de collectie door lekkages in gevaar kwam. De ontsluiting van Zeelandia kreeg gestalte door verbetering van de weg naar dit gebied.

Als wij vandaag de dag rondrijden op St. Eustatius kunnen wij nog steeds de resultaten zien van onze samenwerking met Reda Sosial. Wij zijn trots en dankbaar dat wij deel konden uitmaken van deze organisatie. Hoewel wij tegenwoordig geen deel meer uitmaken van deze organisatie wensen wij Reda Sosial veel succes toe voor de toekomst.

St. Eustatius heeft door de jaren verschillende bestuursleden afgevaardigd, te weten:

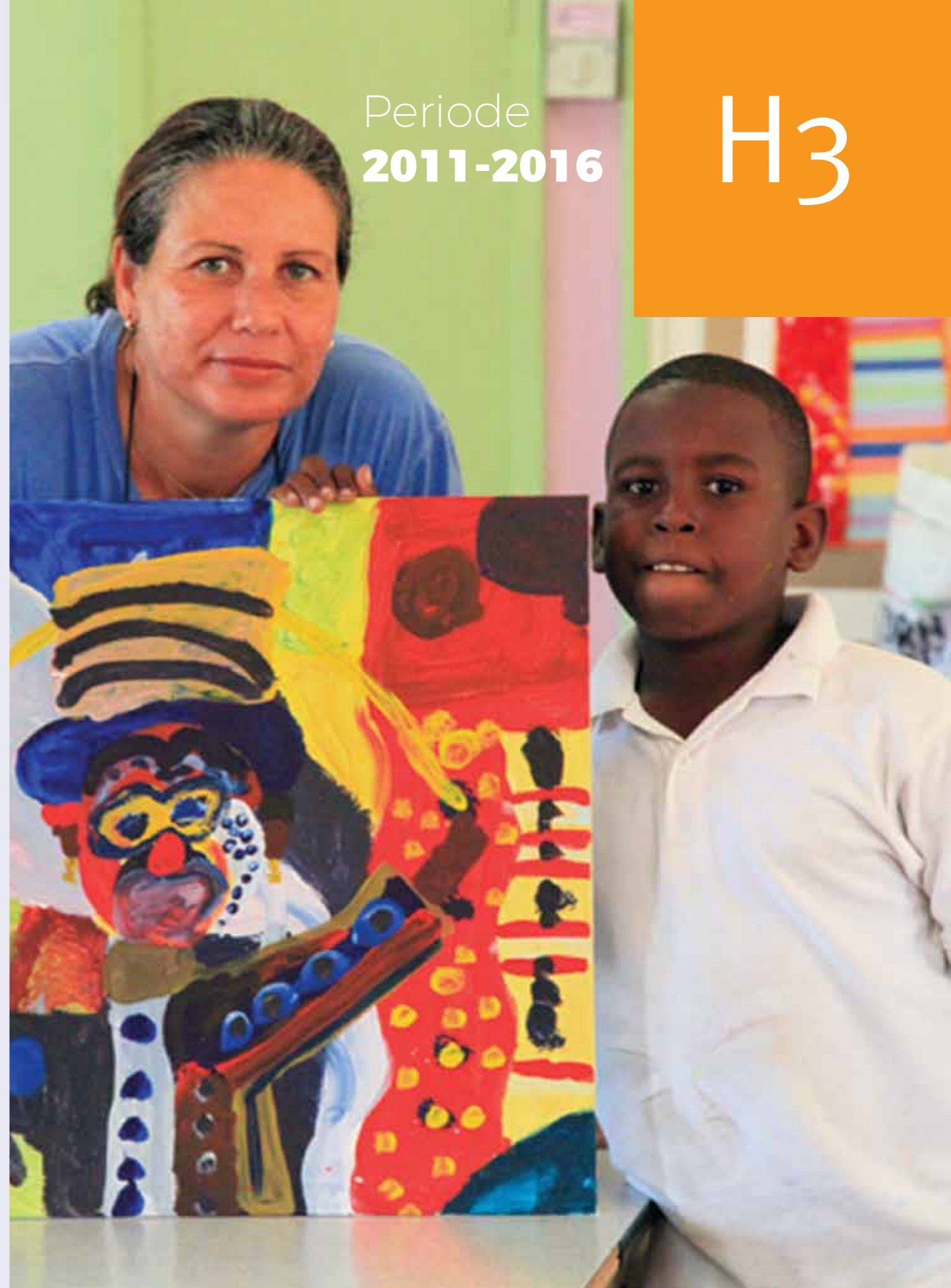
- de heer Derrick Simmons
- de heer Elvin Henriquez,
- de heer Cedrick Lijfrock,
- mevrouw Malvern Dijkshoorn-Lopes

Mevrouw Malvern Dijkshoorn-Lopes
Voormalig bestuurslid St. Eustatius

Periode
2011-2016

H3

Zoals vermeld in hoofdstuk 2, is de laatste dag van de periode 2006 – 2011 gesteld op 22 augustus 2011. Op die datum vond namelijk de laatste betaling van Reda Sosial plaats binnen het Antillenverband. Reda Sosial ging, na een overgangperiode, door als Curaçaose entiteit. De laatste te beschrijven periode in deze jubileumuitgave zal dan ook lopen van 23 augustus 2011 tot en met eind 2016. Daarnaast wordt in het kader van de langlopende projecten naar het heden en de toekomst gekeken

Het programma van Reda Sosial gedurende de periode 2011 – 2016 was deels een voortzetting van het gevoerde beleid van de voorgaande jaren, met hier en daar een accentverschuiving. Bij de samenstelling van het programma om de sociale noden te verlichten, werd informatie geput uit de diverse regeerprogramma's, maar ook uit rapporten zoals 'Plan Nashonal pa Desaroyá Barío 2011 – 2014', 'Parlamentu den Barío 2012' en diverse andere (onderzoeks)bronnen. Ook de ruim vijfhonderd sociale rapporten die Reda Sosial de afgelopen jaren opstelde, vormden belangrijke bronnen voor het bepalen van het werkterrein van Reda Sosial.

Hulpprogramma

Het programma van de afgelopen vijf jaar (en daarna) is voor dit jubileumboek opgedeeld in vijf onderdelen:

- In onderdeel A wordt ingegaan op de begeleiding van kwetsbare gezinnen die onder de armoedegrens leven. Grotendeels is dit een voortzetting van de armoedebestrijding van in het bijzonder eenoudergezinnen met een vrouw aan het hoofd, beter bekend onder de Engelse benaming female headed households.
- In onderdeel B wordt ingegaan op wijkverbeteringsprojecten.
- In onderdeel C komt aan de orde op welke wijze Reda Sosial zich inzet voor de doelgroep jeugd en jongeren, met de nadruk op programma's in de preventieve sfeer.
- In onderdeel D komt de doelgroep ouderen aan de orde. In een steeds meer individualiserende maatschappij, dreigen bejaarden steeds meer in een sociaal isolement te geraken.
- In onderdeel E wordt ingegaan op de samenwerking van entiteiten en overige wijkgerichte acties.

Het behoeft geen betoog dat het verbeteren van de levensomstandigheden van wijkbewoners een veelheid van activiteiten en processen omvat. Dit moet leiden tot een menswaardig bestaan, dat gerelateerd is aan een duurzaam sociaal-maatschappelijk en cultureel welzijn. Reda Sosial heeft zich altijd volledig ingezet om hier sturing en uitvoering aan te geven.

A. GEZINSBEGELEIDING

In het kader van de armoedebestrijding en het terugdringen van de jeugdcriminaliteit is een gerichte en intensieve gezinsbegeleiding een 'must'. Bij gezinsbegeleiding gaat het niet alleen om het wegnemen van de ergste noden. Ook is het zaak het individu te wijzen op eigen verantwoordelijkheden en hulpmiddelen aan te reiken waarmee men zich een zelfstandige positie in de samenleving kan verwerven. Belangrijk hierbij is het (her)vinden van een balans tussen het stimuleren van zelfredzaamheid en het klaarstaan om schrijnende situaties per direct op te lossen. Herintegratie in het arbeidsproces, waar mogelijk, dient gestimuleerd te worden. Kortom: de hulpverlening moet leiden tot 'empowerment'.

Before & after woningverbetering in St. Jago, Curaçao

Kwetsbare groepen

Gedurende de afgelopen jaren heeft Reda Sosial een groot aantal kwetsbare groepen geïdentificeerd:

- Werklozen/onderstandtrekkers.
- Drugs- en alcoholverslaafden.
- Personen die in woningnood verkerend.
- Tiernermoeders,
- Personen werkzaam in de informele sector.
- Vrouwen aan het hoofd van een eenoudergezin (oftewel female headed households).
- Ouderen.
- Drop-outs.

Een groep die de laatste jaren hoog op de prioriteitenlijst van Reda Sosial staat, zijn de voornoemde female headed households. Om een duurzame vooruitgang en 'empowerment' van deze huishoudens te garanderen, moet – in relatie tot de andere doelgroepen – meer geïnvesteerd worden in interventies zoals opvoedingsondersteuning, gezinsbegeleiding en voor- en naschoolse educatie. Daar waar nodig moet de alleenstaande moeders middels leer-werktrajecten de nodige discipline en arbeidsattitude worden bijgebracht om de gang naar de arbeidsmarkt te vergemakkelijken.

Speerpunt

De begeleiding van gezinnen in nood heeft al enkele jaren de volle aandacht van Reda Sosial en is tevens een van de speerpunten van haar beleid. Bij de begeleiding gaat het om een evenwichtige aanpak van de verbetering van de levensomstandigheden van de cliënten. De aanpak behelst een intensieve begeleiding van kwetsbare groepen langs de lijnen van algemeen maatschappelijk werk.

Bij de gezinsbegeleiding van Reda Sosial gaat het erom waar de cliënt over zes maanden moet staan in zijn of haar leven en welke stappen ondernomen moeten worden om tot het doel te komen.

B. WIJKVERBETERING

Woningverbetering

Een belangrijk onderdeel van de integrale wijkaanpak die Reda Sosial voorstaat, is de verbetering van woningen. De slechte staat van de woningen brengt niet alleen woon-technische problemen met zich mee, maar ook gezondheidsproblemen. Bovendien is een kwalitatief slechte woning niet bevorderlijk voor een gezonde gezinsontwikkeling en kan sociale problemen veroorzaken.

Vandaar dat Reda Sosial gedurende de afgelopen twintig jaar substantieel heeft geïnvesteerd in het verbeteren van woningen, woonomgeving en wijkgebonden infrastructuur. Het kan hierbij gaan om dakreparaties, maar ook om gevallen van algehele woningverbetering. Daarbij valt te denken aan grotere ingrepen, zoals het vernieuwen van houtwerk, verhelpen van scheuren in de fundering en het verbeteren van sanitaire voorzieningen.

Werkbezoek Staten vanwege onderhoud scholen

25/02/2016

WILLEMSTAD — De Centrale Commissie Onderwijs, Wetenschap, Sport en Cultuur (OWSC) zal morgen een bezoek brengen aan vier scholen. Dit in het kader van het onderhoud aan

de scholen en een plan van aanpak hiertoe. Om 09.15 uur zal de commissie naar de Nilda Pinto School gaan. Vervolgens wordt er ook een bezoek gebracht aan de Amador Nita School, het

Radulphus College en Colegio Alejandro Paula. Om 12.30 uur keert men terug naar het parlamentsgebouw. De OWSC-commissie zal tijdens het werkbezoek

worden vergezeld door de stichting Reda Sosial.

Eindelijk start inhaalslag achterstallig onderhoud scholen

WILLEMSTAD — De inhaalslag inzake het achterstallig onderhoud van scholen is gisteren bekrachtigd door het ondertekenen van verschillende contracten. Dit jaar gaat er 4 miljoen gulden naar de renovatie van scholen. De eerste vijf projecten zijn de renovatie van de Prins Bernhardschool, het opknappen van het dak van het Radulphus College, de barakken bij de Luis Brionschool aanpakken, het bouwen van een studieruimte voor Colegio Alejandro Jandíe Paula en renovatie van Skol Avansá Amador Nita, en kosten samen 800.000 gulden.

Dit initiatief, dat door Reda Sosial wordt getrokken, valt onder het overheidsvoornemen om 60 miljoen gulden te investeren in de Curaçaose economie. Deze bouwactiviteiten leveren namelijk werkgelegenheid op. Ook heeft de overheid als voorwaarde gesteld dat er 'leerbouwplaatsen' gecreëerd worden. Dit staat ook in de contracten. Jongeren die pas zijn afgestudeerd

kunnen zo bijvoorbeeld on-the-job-training krijgen. Later zouden zij eventueel in vaste dienst kunnen treden bij het betreffende aannemersbedrijf.

Volgens Herman George van Reda Sosial wachten deze vijf scholen al jaren op financiële steun voor het grootschalig onderhoud. Zo zou bijvoorbeeld de complete dakreparatie van het

Radulphus College op 2,3 miljoen uitkomen. Om dit te kunnen behappen is er voor een geleidelijke renovatie gekozen. Ook de directeur van de Prins Bernhardschool is tevreden met dit overheidsinitiatief. "Ik ben blij, net als Churandy Martina", aldus de school-directeur. In juni kondigde de overheid deze grootschalige financiële injectie voor het scholenonderhoud aan. Vanwege diverse redenen op juridisch en financieel gebied kon het project nu pas van start gaan. De overheid heeft hiervoor onder andere de aanbestedingsvoorwaarden versoepeld. Hierdoor kon een kortere weg worden bewandeld. Het werk is verdeeld onder verschillende aannemersbedrijven, die om werk schreeuwen.

Nieuw dak voor Radulphus College, Curaçao

Renovatie buurtcentra en aanleg recreatieparken

Het vergroten van de leefbaarheid in de wijken wordt ondersteund door adequate huisvesting van de buurtcentra. De buurtcentra spelen als recreatie- en vormingscentra een belangrijke rol in de sociaal-educatieve ontwikkeling van de wijkbewoners. Een van de functies van een buurtcentrum is het bevorderen van de sociale cohesie binnen de wijk.

Wijkbewoners ontmoeten elkaar op een centrale plek in de wijk en kunnen met elkaar van gedachten wisselen, cursussen volgen, informatie krijgen, etc. In 2016 is het recreatiepark in de wijk Koraal Specht opgeleverd, met financiering van Reda Sosial.

Renovatie scholen en sportfaciliteiten

In de periode 12 maart – 12 april 2012 heeft het Curaçaose parlement elf hoorsessies georganiseerd in verschillende Curaçaose wijken om zodoende een beter beeld te krijgen van de meest urgente behoeften van de wijkbewoners. Hierbij werd het eiland verdeeld in vijf districten, te weten: Noord, West, Midden, Zuid en Oost.

Het resultaat van deze bijeenkomsten werd opgetekend in het rapport 'Parlamento den Bario' (mei 2012). Dit rapport werd ondersteund door Unidat di Bario en alle daarbij aangesloten wijken en werd op 29 mei 2012 goedgekeurd in de vergadering van het parlement. Uit het rapport bleek dat er sprake was van materiële en sociale achterstanden in de meeste onderzochte Curaçaose wijken.

Nieuwbouw SKAIH, Curaçao

"Het is daarom van essentieel belang dat de nodige stappen worden ondernomen om deze achterstanden op systematische en effectieve wijze aan te pakken, beginnende bij de meest urgente noden", aldus het rapport.

Onderhoud scholen

Een van de belangrijkste punten uit dit rapport die Reda Sosial in opdracht van de regering van Curaçao oppakte, was de renovatie/het grootonderhoud van scholen en sportfaciliteiten. De materiële staat van veel schoolgebouwen was erbarmelijk. Er was sprake van veel achterstallig onderhoud. Tevens werd in de afgelopen jaren ook geïnvesteerd in het beveiligen van enkele scholen, teneinde het hoofd te kunnen bieden aan het toenemende schoolvandalisme en diefstal.

Dit zijn een aantal scholen die door Reda Sosial gerenoveerd zijn: Goslinga VSBO, Colegio Alejandro Paula, Skol Avansá Amador Nita, Dakrenovatie Radulphus College,

Prins Bernhard School, Pedro Luis Brion School, Marieta Alberto School, Jacques Ferrandi VSBO.

Daarnaast heeft de nieuwbouw plaatsgevonden van de Skol Avansá Integrá Humanista (SKAIH). Dergelijke projecten zijn ook gunstig voor de bevordering van werkgelegenheid!

Opknappen sportfaciliteiten

Sportbeoefening betekent voor een groot deel van de gemeenschap, in het bijzonder voor de jeugd, een belangrijke vorm van vrijetijdsbesteding. Sporten levert een positieve bijdrage aan de kwaliteit van het bestaan en aan de algemene vorming van de jeugd.

Reda Sosial pakte de volgende sportfaciliteiten aan: afrastering veld Klein St. Michiel, verbetering velden te Lagun, Sta. Cruz en Dòmi, Marie Pampoen, Muizenberg, Montagne, Koraal Specht, Seru Fortuna, Brievengat, Suffisant (Odulio 'Doe' Willems). In januari 2017 werd het zwembad van het Sentro Deportivo Kórsou, ook bekend als Stadion Ergilio Hato, in geheel vernieuwde staat opgeleverd.

Before & after renovatie SDK zwembad, Curaçao

Het startsein voor de voorbereidingswerkzaamheden voor scholen en sportfaciliteiten werd medio 2013 gegeven. Niet minder dan een vijftigtal soortgelijke projecten volgden. Deze hadden als doel om het groot onderhoud dan wel de renovatie van zowel schoolgebouwen als sportaccommodaties te realiseren. Tot in de tweede helft van 2016 was hier een totaalbedrag mee gemoeid van ongeveer ANG. 35 miljoen.

C. JEUGD EN JONGEREN

Reda Sosial heeft de laatste vijf jaar haar werkzaamheden ter verbetering van de leefomstandigheden en perspectieven van de bewoners van Curaçaose wijken waar nodig voortgezet. Het verbeteren van deze omstandigheden was veelal gericht op de doelgroep jeugd en jongeren, en omvatte een veelheid van initiatieven c.q. activiteiten. Zodoende werd de jeugd- en jongerenproblematiek één van de speerpunten van het sociaal-maatschappelijk beleid van Reda Sosial.

Opvoedingsondersteuning

Volgens Reda Sosial moet er meer aandacht worden besteed aan opvoedingsondersteunende activiteiten en opvoedingsvaardigheden van ouders. Generaliserend kan gesteld worden dat de opvoedingsstijl onvoldoende gericht is op de ontwikkeling van kinderen en jongeren tot zelfstandige, evenwichtige individuen. Bovendien heeft onderzoek uitgewezen dat eventueel ontstane achterstanden in de ontwikkeling van kinderen in de voorschoolse

periode (0 tot 4 jaar) op latere leeftijd nauwelijks meer ingehaald kunnen worden. In deze leeftijdperiode zijn de ouders de belangrijkste invloedfactor voor de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen. Gerichte, gedifferentieerde opvoedingsondersteuning, te starten voor ouders met jonge kinderen, is daarom noodzakelijk. Niet alleen via een cursusaanbod, maar ook via de media. Dit heeft zowel direct als indirect effect op de jeugd. Direct: omdat het gedeeltelijk tienermoeders/-ouders betreft die hieraan deelnemen en indirect: omdat het nu de opvoeding van jonge(re) kinderen betreft, waarbij het effect in de toekomst meetbaar is.

Het is daarom niet zomaar dat Reda Sosial de laatste jaren heel veel heeft geïnvesteerd in opvoedingsondersteuningsprojecten, o.a. via SIFMA ('Opstap-programma') en de stichting Wit Gele Kruis (project 'Forsa pa lanta Unî).

Zo heeft SIFMA bijvoorbeeld tweejarige ontwikkelingsstimulerende programma's voor kinderen van vier tot zes jaar en hun ouders. Deze programma's beogen de interactie tussen ouder/moeder en het kind te stimuleren en daarmee tevens de onderwijskansen van het kind te verbeteren.

Voorschoolse educatie

In het verlengde van de opvoedingsondersteuning ligt het voorschoolse programma, zoals de crèches en kleuterscholen. Deze voorzieningen kunnen een essentiële rol spelen bij de opvoeding door de ouders. Het is van essentieel belang dat de door het eilandgebied gesubsidieerde crèches kwalitatief en kwantitatief worden verbeterd. Reda Sosial werkte in het verleden reeds mee aan een dergelijk programma voor voorschoolse educatie (o.a. de renovatie van crèche Kuido Infantil te Sta. Maria) en is van mening dat voorschoolse educatie dient te worden uitgebreid en geïntensiveerd.

Naschoolse opvang

Het programma voor de naschoolse opvang heeft als doel het zorgdragen voor vorming van kinderen als ondersteuning van de opvoeding thuis. Verder dient het als verlengstuk van het onderwijs, op een zodanige wijze dat het een bijdrage levert aan de noodzakelijke persoonlijkheidsontwikkeling en zelfontplooiing van het kind. Speciale aandacht wordt geschonken aan het ontwikkelen van sociale, communicatieve en creatieve vaardigheden en attitudevorming. De uiteindelijke bedoeling is dat met dit project op middellange termijn het aantal drop-outs vermindert. Kinderen krijgen huiswerkbegeleiding en worden van de straat gehouden. De doelgroep van door Reda Sosial gefinancierde naschoolse opvang bestaat uit leerlingen:

- met werkende ouders;
- met (dreigende) ontwikkelingsstoornissen en/of -achterstanden;
- met een sociale of sociaal-emotionele indicatie;
- die uit eenoudergezinnen komen.

Uit de wachtlijsten blijkt dat er een grote eilandbrede behoefte bestaat aan de uitbreiding van de naschoolse opvang. Reda Sosial ondersteunt al jaren projecten voor naschoolse opvang.

Preventie seksueel misbruik minderjarigen

Naar aanleiding van de vele klachten inzake jongerenmishandeling en seksueel misbruik van minderjarigen, heeft Reda Sosial het project 'Kibrando e Gritunan Silensioso' van de stichting Bos di Hubentut gefinancierd. Mishandeling en seksueel misbruik zijn onderwerpen die nog steeds als taboe worden beschouwd. Omdat de slachtoffers vaak bedreigd worden komen veel klachten nooit aan het licht. Jaar in jaar uit blijven deze jongeren seksueel bedreigd en/of mishandeld, met alle psychologische en sociaal-maatschappelijke gevolgen van dien. Het project werd een groot succes en vond aansluiting bij alle sectoren in de samenleving. Een bewustwordingsprogramma voor jong en oud in de gemeenschap, dat aanmoedigde om misbruik en/of mishandeling direct te rapporteren en halt te roepen tegen deze 'onmenselijke' praktijken.

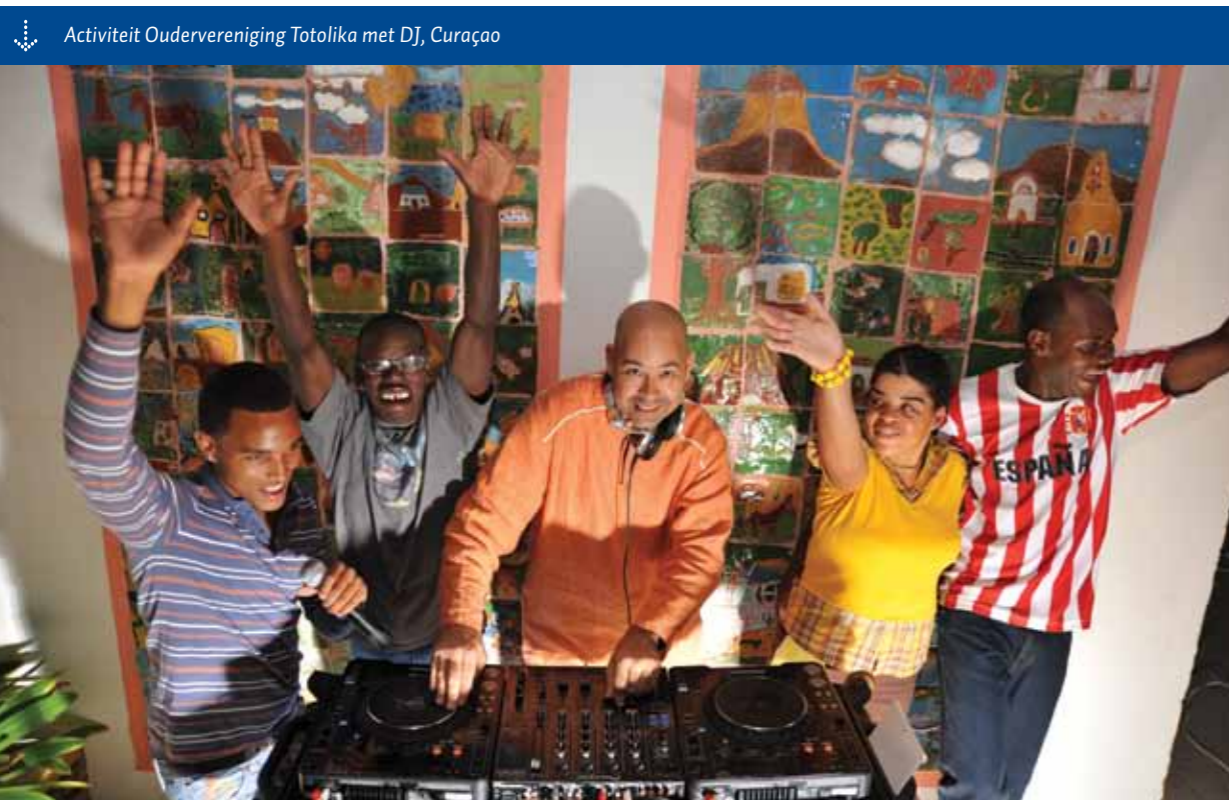
In 2013 heeft Reda Sosial de financiering van dit programma overgenomen van AMFO. Het hoofddoel van dit programma is het voorkomen van seksueel misbruik van kinderen.

Opvang kinderen met beperkingen en/of sociaal-emotionele problemen

Een van de projecten die Reda Sosial in dit verband de afgelopen jaren heeft gefinancierd, is het project van de Stichting Opvoedingsondersteuning voor Kinderen met een Handicap (SOKH). De aangemelde kinderen hebben ernstige gedragsproblemen, zijn bang of onzeker en veroorzaken veelal overlast in de klas. Deze kinderen worden regelmatig uit de klas gezet. De leerkracht is niet in staat een alternatief te bieden.

Om kinderen te laten ervaren hoe zij met andere kinderen om moeten gaan, wordt er in kleine groepjes van vier kinderen gewerkt. Hierbij wordt in het kader van speltherapie gebruik gemaakt van het programma 'Spelend leren – leren samen spelen'. Na tien sessies is vaak al een verschil in gedrag op te merken waar leerkrachten ook positief op reageren. Het hoofddoel van dit project is dat het kind zich na het behandeltraject veilig voelt binnen de groep en weer kan functioneren.

Bovendien zal de overlast die het kind veroorzaakt substantieel verminderd zijn. Naast eerdergenoemde projecten heeft Reda Sosial ook een deel van het jaarlijkse activiteitenprogramma van de Oudervereniging Totolika (de vereniging van ouders en vrienden van personen met een verstandelijke handicap) gefinancierd.

Werkgelegenheidsbevordering t.b.v. jongeren

Het programma van Reda Sosial dat gericht is op de positieverbetering van jongeren richting de arbeidsmarkt, bestaat uit drie activiteiten die in elkaars verlengde liggen:

- Basiseducatie.
- Het aanleren van beroepsvaardigheden.
- Werkgelegenheidsprogramma's.

Basiseducatie

Het gaat hierbij om jongvolwassenen die wel in staat zijn om te lezen en schrijven, maar die nog te weinig opleiding hebben genoten om zich aan te kunnen sluiten bij een vervolgc.q. beroepsopleiding die hun kansen op de arbeidsmarkt vergroot. Zij worden in dit onderdeel van het programma ook sociaal en maatschappelijk bijgeschoold, op een elementair niveau. Dergelijke programma's worden door de stichting Pro Alfa uitgevoerd, met financiering van Reda Sosial.

Het aanleren van beroepsvaardigheden

Het gaat hier om basisvaardigheden om de arbeidsmarkt te kunnen betreden, te weten: de juiste discipline

(arbeidsethos), de gewenste sociale vaardigheden en de noodzakelijke taalvaardigheden.

Werkgelegenheidsprogramma's

Werkstages, ondersteuning van het leerlingstelsel, werkervaringsplaatsen, bewakingssystemen in wijken en bij stranden, vormen de kern van deze werkgelegenheidsprogramma's. Een belangrijk aspect bij deze programma's en de uitvoering van projecten in de wijken, is dat de doelgroep jongeren betrokken worden bij de uitvoering. Uit eerste resultaten van de Censur 2011 bleek dat niet alleen de werkloosheid op Curaçao was afgenomen, maar dat de jeugdwerkloosheid onder 15 tot 24-jarigen was gedaald van 33,8% in 2001 naar 22,8% in 2011. Een percentage dat nog verder omlaag moet.

Bij de honorering van werkgelegenheidsprojecten wordt vaak als voorwaarde opgenomen dat een bepaald aantal jongeren in dienst wordt genomen.

De nadruk in een werkgelegenheidsprogramma zal vooral moeten liggen op lange termijn beroepsgerichte bij- en omscholingsprogramma's en de ondersteuning van leerlingstelsels, om uiteindelijk de toetreding tot de arbeidsmarkt te verbeteren.

Een voorbeeld van de werkgelegenheidsprojecten van Reda Sosial zijn de horecaprojecten via stichting Gran-beeuw, waarbij koks en bartenders een professionele opleiding volgen, met baangarantie.

Projecten met medefinanciering van de Samenwerkende Fondsen

Tot en met 2014 heeft Reda Sosial diverse projecten uitgevoerd in samenwerking met de Samenwerkende Fondsen. Hieronder wordt een aantal van deze projecten beschreven.

Kinderprogramma 'Kunst in de Wijk'

Kunst in de Wijk is een kunstzinnige activiteit na schooltijd; het is te vergelijken met een buitenschoolse activiteit voor minderbedeelde kinderen en/of kinderen van werkende ouders. 'Kunst in de Wijk' bood aan kinderen van 8 t/m 13 jaar van werkende en niet-werkende ouders de mogelijkheid om zich via expressiemateriaal, zoals tekenen en schilderen te ontwikkelen. Daarnaast volgden de kinderen de workshop 'Theater', een training om gevoelens zoals blij, boos, triest en verlegen te leren onderscheiden, hetgeen belangrijk is als het kind zich uit d.m.v. een tekening.

Ook werd er door een kinderpsycholoog een lezing over agressievermindering gegeven. Dit programma werd binnen de naschoolse opvang geïmplementeerd, in samenwerking met de Fundashon Desaroyo i Progreso, en had als doel kinderen bewust te maken van hun vaardigheden en talenten en deze te leren waarderen. Dit fungeert als een stimulans voor hun verdere ontwikkeling. Het project werd afgesloten met een tentoonstelling van alle kunstwerken van de kinderen. Zo zijn in het verleden exposities geweest in de Parke Leyba te Scharloo en in het NAAM-gebouw, waar vroeger de bibliotheek was gehuisvest.

Budgetteringscursussen in diverse wijken

Zoals Reda Sosial dat in het verleden heeft gedaan op de eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen, bleef de stichting budgetteringscursussen verzorgen. De inhoud van deze cursussen betrof het doel en de inhoud van budgettering toe te lichten. De volgende onderdelen kwamen aan bod:

- Het opstellen van en omgaan met een budget.
- Gezin en budgettering.
- Gezonde voeding binnen een bepaald budget.
- Het afsluiten van noodzakelijke verzekeringen.
- Schuldsanering.
- De psychologische kanten van schuldenproblematiek.

In de cursussen werden aan de hand van 'casestudies' en rollenspelen voorbeelden gegeven hoe gewerkt kan worden met een bepaald budget. Nadat de cursussen waren afgerond, werden terugkombijeenkomsten georganiseerd om de cursisten de mogelijkheid te geven meer vragen te stellen en vooral om met hen te kijken hoe zij theorie hadden toegepast in de dagelijkse praktijk. Hierbij kwam duidelijk naar voren dat de cursisten enthousiast waren over de cursus en dat zij het geleerde ook daadwerkelijk uitvoerden. Oud-cursisten gaven voorbeelden waaruit bleek dat zij bewuster omgingen met geld, zowel tijdens het boodschappen doen als bij het gebruik van water en elektriciteit, en het wel of niet meedoen aan gokspelen. Maar ook waren zij bewuster bezig met gezonder eten. Sommigen gaven aan voor het eerst in hun leven te sparen!

Gezien het grote succes van de cursus en de aangegeven behoefte van mensen om hierin begeleid te worden, wil Reda Sosial deze cursussen voortzetten. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de Kas di Bario's. De cursus is met name bedoeld voor alleenstaande moeders in de leeftijd van 20-45 jaar.

Cursus 'Step Up Engels' voor beginners en gevorderden

Reda Sosial tracht met de cursus 'Step Up Engels' groepen wijkbewoners, naast het leren van de Engelse taal, ook mogelijkheden te bieden voor ontplooiing en bewustwording. Deze cursus loopt al een aantal jaren en is primair opgezet om bevolkingsgroepen het Engels bij te brengen. Zo vergroten ze hun kansen op de arbeidsmarkt, met name in de toeristische sector.

Tijdens de cursus wordt ook concreet gewerkt aan:

- Kennisoverdracht en het vormende karakter.
- Stimulering van persoonlijke groei.
- Bevordering van zelfredzaamheid en zelfstandigheid.
- Stimulering van goede communicatie en sociale omgang.
- Het bouwen aan groepsprocessen en het bevorderen van onderlinge contacten.

Computercursussen voor beginners en gevorderden

Reda Sosial heeft de afgelopen jaren tientallen malen de cursus 'Compusova' verzorgd om groepen wijkbewoners meer kansen te bieden voor toetreding tot de arbeidsmarkt. De doelgroepen voor deze cursus zijn:

- Werkzoekenden tussen 18 en 50 jaar.
- Bijstandmoeders.
- Tiernermoeders.
- Drop-outs.

De cursus 'Compusova' duurt drie maanden en is opgezet om het toekomstperspectief van de doelgroepen te verbeteren. Door het volgen van computercursussen en tegelijkertijd de trainingen sociale vaardigheid, ontstaan de volgende resultaten:

- Vorming van (jonge) werklozen om tot de arbeidsmarkt toe te treden.
- Stimulering van hun persoonlijke groei.
- Bevordering van zelfredzaamheid en zelfstandigheid.
- Stimulering van goede communicatie en sociale omgang.

	BEVOLKINGSPROGNOSE 2005-2030					
	2005	2010	2015	2020	2025	2030
Bevolking Curaçao	135.766	145.874	150.523	152.296	152.681	151.787
Aantal 60-plussers	21.677	25.341	29.381	33.941	39.012	43.129
Aandeel 60-plussers	16,0%	17,4%	19,5%	22,3%	25,6%	28,4%

D. OUDERENZORG

Net zoals elders in de wereld gebeurt, vergrijst ook Curaçao. Dat blijkt uit de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In 1998 presenteerde het CBS (Modus, jaargang 3, nr. 4) een drietal scenario's met bevolkingsprognoses voor tot en met het jaar 2017.

De scenario's laten allemaal een vergrijzing zien in het jaar 2017. In de scenario's varieert in dat jaar het aandeel van 60-plussers van de totale Curaçaose bevolking tussen de 19,6% en 22,5%, terwijl dat in 1997 nog geen 12% was.

Het CBS (januari 2006) laat in de onderstaande tabel zien dat al in het jaar 2020 het aantal 60-plussers wordt geschat op 33.941, overeenkomend met 22,3% van de totale bevolking.

Echter, volgens de cijfers van het CBS was het aandeel 60-plussers per 1 januari 2016 reeds 22,02%. Dit zijn 35.009 personen op een totale bevolking van 158.986.

Verschillende factoren spelen een rol bij de toenemende vergrijzing. Met name de ontwikkelingen in de medische technologie hebben ertoe bijgedragen dat meer mensen langer leven. Langer leven betekent echter niet dat men ook gezond ouder wordt. Het tegendeel is veel vaker het geval. Naarmate men ouder wordt, wordt men vaker ziek én zieker. Ouderen zijn dan ook meer hulpbehoevend, waardoor zowel de zorgbehoefte als de vraag naar ouderenvoorzieningen groter worden.

Reda Sosial heeft in de afgelopen vijf jaar op verschillende manieren ingespeeld op de toenemende vergrijzing. Hieronder worden een aantal ouderenprogramma's uitgelicht.

Preventieve programma's

Zo hield Reda Sosial zich de afgelopen jaren met name bezig met de uitvoering van preventieve programma's voor ouderen.

Tal van onderwerpen kwamen aan de orde, zoals gezondheid en zorgbehoefte, relaties met jongeren, woonvoorkeuren, financiële omstandigheden en eenzaamheidsgevoelens. Eenzaamheid kan in hoge mate bijdragen tot afbreuk van de kwaliteit van het leven, zowel psychisch als fysiek.

Diverse rapporten merken op dat 60-plussers zich veelal matig tot erg eenzaam voelen. Verreweg de meeste ouderen vinden het een slechte ontwikkeling dat:

- eenzaamheid tegenwoordig een groter probleem onder ouderen is dan vroeger;
- ouderen vaker alleen blijven, omdat naaste familie en vrienden naar het buitenland zijn vertrokken;
- steeds meer ouderen op grote afstand van hun kinderen wonen;
- ouderen in toenemende mate alleen wonen.

Activiteiten voor ouderengroepen

Om deze eenzaamheidsgevoelens te doorbreken, heeft Reda Sosial de afgelopen jaren diverse educatieve activiteiten ondernomen met ouderengroepen in diverse wijken. Bijvoorbeeld in Westpunt, Barber, Dòmi, Sta. Maria e.o., Monte Verde, Coronet en Nieuw Nederland, Zapateer, Marie Pampoen. Het voornaamste doel van deze activiteiten is het voorkomen dat ouderen in een sociaal isolement geraken. Het accent ligt duidelijk op het creëren van een 'ontmoetingsplaats' voor ouderen, waar ze met elkaar van gedachten kunnen wisselen en ervaringen kunnen delen. Een greep uit de activiteiten:

- Handenarbeid.
- Educatieve activiteiten zoals lezingen, workshops, sociale vaardigheidstraining.
- Recreatieve activiteiten.
- Uitwisseling met andere ouderengroepen.
- Gymnastiek.
- Viering van alle feestdagen, zoals Karnaval, Pasen, Moeder- en Vaderdag, Siman di Kultura, Ouderendag en Kerst.
- Uitstapjes.

Computercursussen voor ouderen

Een groot aantal ouderen gaf tijdens de eerdergenoemde activiteiten aan behoefte te hebben aan computercursussen. Ze willen beter kennismaken met de digitale wereld, zodat ze in contact kunnen blijven met hun familieleden die in het buitenland wonen. Daarnaast wil men ook leren internetbankieren. Zodoende hebben veel ouderengroepen gebruik gemaakt van de gelegenheid om – in gepast tempo – computerlessen te volgen. De financiering hiervoor kwam tot stand via Reda Sosial, veelal in samenwerking met de buurtcentra.

Wijkoverstijgende bijeenkomsten voor ouderen

In 2011 werd het idee geboren om alle ouderengroepen van de diverse wijken minimaal twee keer per jaar op één locatie bij elkaar te brengen. Op zulke bijeenkomsten kan op basis van een thema gediscussieerd worden met de ouderen en er kunnen vragen worden gesteld. Op zo'n dag komen ongeveer 400 tot 450 ouderen bij elkaar.

De eerste bijeenkomst was op 15 juni 2011, waarbij in het WTC de voorlichtingssessie 'Hurricane Preparedness' werd verzorgd in samenwerking met de Meteorologische Dienst, Rampenbestrijding en het Rode Kruis. Daarna zijn er nog vele soortgelijke bijeenkomsten geweest, zoals voorlichtingssessies op het gebied van gezondheidszorg. Waarbij onderwerpen als psychische problemen ouderen, verantwoord gebruik van medicijnen, mogelijke hulpmiddelen en revalidatiemogelijkheden werden behandeld. Verder organiseerde Reda Sosial ook sportdagen voor ouderen.

Bij dergelijke bijeenkomsten krijgen de deelnemers ook een ontbijt of lunch geserveerd. Duidelijk merkbaar is dat het de ouderen zeer goed doet om leeftijdgenoten te ontmoeten, die ze vaak jarenlang niet gezien hebben. Bij het afscheid nemen wordt gelijk gevraagd wanneer de eerstvolgende wijkoverstijgende bijeenkomst zal plaatsvinden.

E. SAMENWERKING EN OVERIGE WIJKGERICHTE ACTIES

Samenwerking

Om de effectiviteit van de uitvoering van de hiervoor beschreven beleidsterreinen te optimaliseren, werkt Reda Sosial nauw samen met de betrokken stakeholders. Structurele samenwerking, informatie-uitwisseling, overleg, afstemming en integrale beleidsformulering tussen de publieke en de private sector in het sociale veld, is een 'must'.

Samenwerking leidt tot verhoging van de effectiviteit, waardoor de doelstellingen en het beleid van de betreffende instanties beter tot hun recht komen. Verder vergroot dit het inzicht in bestaande activiteiten en actoren in het complexe sociale veld, waardoor signalering van (kostbare) dublering en doorverwijzingen worden vergemakkelijkt.

Het heeft ook als voordeel dat beter kan worden ingespeeld op de behoeften van de diverse doelgroepen. Tot slot kunnen op basis van continue informatiestromen activiteiten op efficiënte wijze worden gemonitord en geëvalueerd. In de hiernavolgende tabel zijn een aantal – niet uitputtende! – samenwerkingsverbanden weergegeven.

Beleidsterrein	Samenwerking met:
Gezinsbegeleiding	Skuchami, Stichting Kinderbescherming, Centrum voor Jeugd en Gezin, Kas di Bario, Aquallectra i.v.m. betalingsregelingen, Gezinsvoogdij Instelling, Korps Politie Curaçao.
Wijkverbetering (materiële infrastructuur)	Unidat di Bario, Kas di Bario, Plataforma Bandabou, ROP, Kadaster, Aquallectra.
Jeugd en jongeren	Voogdijraad, Reclassering, Kinderbescherming, FAJ, SIFMA, Bos di Hubentut, Unidat di Bario, SEDA, Skuchami, FMA, Kas di Bario, Plataforma Bandabou, Sectie Jeugdgezondheidszorg van de overheid.
Ouderen	Stichting Thuiszorg Bandabou, Stichting Wit Gele Kruis, Sokudi, Skuchami, Ouderengroepen in de wijken, Plataforma Bandabou, Kas di Bario, Plataforma Bandariba.

Epiloog

Reda Sosial wil met de aan haar beschikbaar gestelde middelen een concrete bijdrage leveren aan het verbeteren en versterken van de sociale infrastructuur van Curaçao. Door wijkverbeteringsprojecten op een grotere schaal uit te voeren, waarbij sociale achterstanden langzaam maar zeker worden ingelopen, zal een 'boost' worden gegeven aan het wijkgebeuren.

Daarnaast ondersteunt zij het vrijwilligersinitiatief van harte, getuige de medefinanciering van Reda Sosial in het landelijke project CURA DOET!

Reda Sosial wordt al twintig jaar voor een groot deel van het flankerend beleid van de overheid ingezet. Hier gaat het om een gecoördineerde actie tussen overheid en particuliere sector, waarbij de uitvoeringsprincipes zijn:

- Een integrale benadering van de problemen.
- Het wijk-/district-gebonden karakter van de interventies.
- Een (hernieuwde) samenwerking tussen alle bestaande initiatieven, publiek en privaat.
- Het minimaliseren van bureaucratische procedures.
- Het afleggen van een open verantwoording over het handelen, zowel inhoudelijk als financieel.

Overzicht projectbestedingen Curaçao 2011-2016

Projecten	ANG
Economisch getinte projecten	546,646
Gezondheidszorg	517,301
Jeugdzorg	6,652,769
Kadervorming vrijwilligers	315,866
Leermiddelen en lesmaterialen	33,525
Om-, her- en bijscholing & Volwasseneneducatie	2,168,446
Onderhoud scholen	26,568,588
Onderzoek en beleidsontwikkeling	18,549
Opvang drugverslaafden	15,569
Ouderenzorg	2,134,904
Revitalisatie buurtcentra	964,804
Verbetering sportvoorzieningen	11,439,381
Voor- en naschoolse opvang	3,353,421
Wijkverbetering	1,714,063
Woningverbetering	1,272,689
Overige projecten	3,176,685
Totaal	60,893,206

Stichting F.E.L.I.S. wenst Reda Sosial een jubileumjaar vol vreugde en nog vele jaren van succes.

Stichting F.E.L.I.S. Curaçao staat voor Felisidat Espasio Libertat i Speransa en is gevestigd op de Witteweg in Otrobanda. Vanwege het feit dat Reda Sosial ons project steunt kunnen wij de jonge bewoners van onze wijk dagbesteding, begeleiding, ondersteuning en een beter toekomstperspectief bieden. Wij zijn Reda Sosial hier zeer erkentelijk voor. De opvang is vijf dagen per week van 10 tot 17 uur geopend. In de vakanties hebben wij een aangepast activiteitenprogramma. Dagelijks komen er gemiddeld 54 jongeren tussen de 4 en 14 jaar oud naar ons project. Het zijn bijna allemaal jongeren uit Otrobanda. Een paar jongeren komen uit andere wijken.

Het samen spelen en leren samenwerken vinden wij belangrijk voor de ontwikkeling van onze jongeren. De jongeren doen onder begeleiding ervaringen op en groeien in het positief oplossen van conflicten. Zij volgen het door ons aangeboden dagprogramma. Het programma besteedt veel en voortdurend aandacht aan het ontwikkelen en bijbrengen van sociale vaardigheden.

Naast de sociale vaardigheden is persoonlijke vorming een belangrijk item van ons aanbod. Dit wordt voornamelijk gedaan door hun omgang met elkaar te observeren en waar nodig te corrigeren. Een belangrijk onderdeel hierbij is dat de jongeren geoefend worden om zelf voor een gepaste oplossing te zorgen.

Er worden activiteiten georganiseerd met zoveel mogelijk leermomenten. Zonder de steun van Reda Sosial zou dit alles niet mogelijk zijn geweest. Nogmaals willen wij Reda Sosial hiervoor hartelijk danken.

*Gerda van Petersen
Directeur van Stichting F.E.L.I.S.*

Bedankje van de kinderen van Stichting FELIS, Curaçao

Reda Sosial

Saliña 155, Willemstad, Curaçao
+5999-465 0722 | info@redasosial.com

ISBN: 978-99904-5-057-6

